

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatelj (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštne proste. — Uredništvo: Dolgo polje štev. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglaš se računajo po 16 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglašje se plačujejo po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Beseda k političnemu položaju.

(Odlomek iz govora urednika I. Lešničarja na shodu v Sred.)

Leto 1911, katerega se bližamo z naglim korakom, ostane gotovo pomembno v notranji politični zgodovini multijezične naše Avstrije. Po štiriletnem trudu in boju s staro, nemško Avstrijo je padla iz pravzaprav malenkostnega neposrednega vzroka prva avstrijska ljudska zbornica, izvoljena spomina vrednega 14. maja 1907. Nazadnjaki so po razpustu zbornice upali, da bodo zmagali po celi državi. Ali padli so popolnoma na Češkem, propadli na cesarskem Dunaju in — zmagali na Slovenskem, če smemo izid državnozbornskih volitev, ki so si ga duhovniki z neizrečenim nasilstvom popravili sebi v prid, imenovati zmago. Ni se šlo v teh par okrajih, v katerih je došlo na Spod. Štajerskem do volilnega boja, za „slovensko kmečko zvezo“ ali stranko ljudskih sleparjev, ni se šlo za dr. Korošca in njegove žalostne kandidate, bila je to prava vojska med duhovniško gospodstvaljnostjo in kmečkim ljudstvom, borečim se za politično neodvisnost in svobodo. Zmagala je seve duhovščina, ki je imela na svoji strani vpliv cerkve in je pokazala neverjetno sposobnost za volilne sleparije. Izjemam vsa čast! Pa bilo jih je malo. Kar so pisali in še pišejo klerikalci o „ljudski zavednosti“, „samozavesti“ našega kmečkega prebivalstva in tako dalje, je čisto navaden političen švindl in bajka za take ljudi, ki niso videli in doživeli sami le-tejnega volilnega boja na Sp. Štajerju. Vočigled temu, kar je počenjalo duhovništvo zadnje dni pred volitvami in na volilni dan sam, se moramo žuditi, da sta dobila Roblek in dr. Ploj tako visoko število glasov! Največ med vsemi naprednimi kmečkimi kandidati na Slovenskem! Izid je tak, da ni mogoče govoriti o propadu in uničenju stranke. V teh štirih okrajih, v katerih so se borili naši kandidati z duhovščino in ljudsko nepoučenostjo, smo dobili 11 tisoč glasov napram 15 tisočem klerikalnih! Te številke so take, da nas morajo vspodbujati k nadaljnjemu vstrajnemu boju ne za mandate, temveč za zmago neodvisne ljudske volje! Izgubili smo napram 1. 1907. okrog 2000 glasov — omahljivih ljudi, ki so šli takrat z nami ponajveč zaradi oseb naših kandidatov, ki se pa letos ali ostali doma ali pa volili vsled pritiska duhovščine in znorelih bab klerikalno. Ali te vrste, ki so ostale napredni stvari zveste, so neomahljive, ti ljudje so kleno zrno. Uprav letos smo opazovali povsod, kako narašča med ljudstvom spoznanje, da sta nele vera in politika dve različni stvari, temveč celo vera in cerkev. (Pritrjevanje). In to spoznanje tako čudovito napreduje, da nam je za bodočnost upati le najboljšega. Klerikalizem je spraviil slovensko politiko na psa, ptujsko-ormoški okraj pa na Brenčiča. (Res je!)

Kako žalostno propada naš politični vpliv in pogled na Dunaju, čutimo na Sp. Štajerskem pri vsaki najmanjši zadevi. Nemški nacionalizem se je utrdil in razširil, v državi prihajajo do neomejene moči in veljave ljudje, ki z zasmehom teptajo vse postave in pravice manjših in slabejših. Zadnji nemškonacionalni pisar pri naših sodnijah in okrajnih glavarstvih čuti to in misli, da sme Slovenca kujonirati in zapostavljati, kolikor mu drago. Pohajate naše urade po Ormožu, Ptuj in Gradcu — in tam ravnajo z vami nemški uradniki kakor z berači ne pa kakor s svojimi krušnimi očeti. (Pritrjevanje). Minili so časi, ko smo imeli v tem okraju poslanca, ki nas je vedel vsaj deloma ščititi proti predrznemu nemškemu uradništvu; Brenčiča jemljejo gospodje včasih seboj za zabavo kakor na love znane gosposke kmete. Začeli smo v zgodnji spomladi 1. 1910. boj proti ošabni nemški gospodi v deželnem zboru štajerskem. To se pravi, slovenski naprednjaki smo izjavili, da bomo obstruirajočim klerikalnim poslancem v deželnem zboru štajerskem tako dolgo moralno in dejansko pomagali v njihovem boju proti Nemcem, dokler se bode šlo za skupne narodnopolitične in gospodarske interese. Spomladi 1. 1910. se je zares gibanje za osamosvojo Spod. Štajerja tako oživel, zanimanje za dogodke v

štajerskem deželnem zboru tako naraslo, da smo mislili, da se je „onovila junaška borba naših očetov iz 1. 1867., ko so prvič na Sp. Štajerju pri deželnozbornskih volitvah zmagali. Pa prišel je zbor klerikalnih zaupnikov o Veliki noči 1. 1910., na katerem so potihovali klici „Proč od Gradca“, govorilo se je medlo in milo — uvideli smo, da so začeli klerikalci na lastno roko barantati v Gradcu. Nemški nacionalci so vedeli takrat še za polne deželne blagajne in nastopali so tako ošabno, da so se barantajoči slovenski klerikalci vendarle zbalii odpora v domovini, ako bi obstrukcijo prodali za skledico leče. Vsled prizadevanja veleposestnikov in namestnika Claryja se je pa barantija nadaljevala in se še nadaljuje. Na Sp. Štajerskem ne ve živa duša, za kaj se baranta in kdo je pooblaščen za pogajanja v Gradcu; ne vemo nič mi, za kaj gre, ne vedo niti klerikalni volilci, še žalostni odborniki Kmečke zveze ne. Korošec in Robič delata ravno isto politiko pri zeleni mizi kakor se je delala včasih — a s tem razločkom, da so končali naši prejšnji deželnozbornski poslanci svoj boj z Gradcem z velikim uspehom, ki ga vidimo vtelišenega v prekrasni šentjurski kmetijski šoli, sedaj pa bomo samo plačali težke vojne stroške obstrukcije. Slovenski naprednjaki stojimo na stališču, da odklanjamo sedaj, ko je postala obstrukcija zasebna krvava kupčija klerikalne stranke, vso odgovornost za njo. Raje redno delo v deželnem zboru, katerega smo vsi potrebni in na katerega željno čakajo mnogi stanovi, osobito učiteljski, kakor pa to cincanje semintje, podkupovanje ene stranke na škodo celote, ki gospodarski trpi in ki bo morala plačati z deželnimi dokladi vse grehe, katere delajo sedaj v deželni upravi Nemci brez vsake kontrole. Pripravljeni smo radi na vsako žrtev, ako pokažejo klerikalci, da se hočejo res z obstrukcijo boriti za dosego najvišjih političnih ciljev slovenskega naroda na Sp. Štajerskem, odločno pa protestirano proti kakim koncesijam, s katerimi bi se v prid samo klerikalni stranki obstrukcijo odkupilo. (Pritrjevanje).

Pozor!

Kdor sedaj naroči „Narodni List“, ga bo dobival do Novega leta zastoj.

Pozor!

Kako je z vojsko?

Te dni so dosegli Italijani prvi večji uspeh v dozdajni vojski. Dne 4. t. m. so po dolgem hudem boju zasedli kraj Ainzara, 12 kilometrov južno od Tripolisa, važno križišče mnogih pomembnih cest. Ainzara je bilo doslej glavno taborišče Turkov in Arabcev. Ta italijanski uspeh bo vsekakor važen za nadaljni razvoj vojske.

Rusija hoče vprašanje glede dardanelске ožine spraviti v ospredje. Je namreč v mučnem položaju, da ima v Črnem morju mnogih ladij, ki jih pa ne more spraviti v slučaju vojske v akcije, ker na podlagi mednarodnih pogodb prehod bojnih ladij skozi Dardanele tudi v mirnem času ni dovoljen. Sedanji trenutek hoče Rusija izrabiti, da doseže spremembo tega. Poslala je Turčiji spomenico, v kateri zahteva prosto vožnjo za ruske ladje skozi Bosporus in Dardanele.

Dne 2. decembra so prinesli časopisi vest, da je italijanska vlada razposlala okrožnico, s katero naznanja, da bo preložila bojišče tudi na razne turške pokrajine izven Afrike.

Kdaj bo konec vojske? Tako kmalu gotovo še ne, ker Turki razglašajo, da so pripravljene v boju vztrajati do skrajnosti. Turčija je pokazala svetu, da ni več Turčija kot je bila pod Abdul Hamidom. Če bi Italija hotela — tako se je nedavno izrazil turški mornariški minister Mahmud Muktar — kaj podzvete proti Dardanelam, bi morala to poplačati z največjim delom svoje vojne mornarice. Turčija se bo na vsak način naprej bojevala in tega Italija ne bo mogla vzdržati.

Revolucija na Kitajskem

tudi v zadnjem tednu nima zaznamovati kakih posebno novih dogodkov. Iz Hongkonga se poroča, da je šlo od tam 200 mož angleških pešcev v Hankau. — Zdi se, da bota Anglija in Japonska skusili ustaviti vstaško gibanje, ker trpita veliko gospodarsko škodo. — Iz Kitajske bežijo ljudje na vse strani. Cesarska rodbina prodaja svoje dragocenosti. — Iz Pekinga poročajo dne 4. dec., da so kitajski uradniki proglasili neodvisnost Mongolije.

Dne 1. decembra so poročali časopisi, da so japonski in ruski vojni oddelki prekoračili kitajsko mejo. Ruski oddelki so prestopili pri Poltavski kitajsko mejo in prodirali proti Harbinu. Istega dne se je poročalo iz Nankinga, da so vstasi tam zavzeli zadnje postojanke cesarskih čet.

Jz političnega sveta.

Državni zbor. V seji dne 29. nov. je vlada predložila uradniške predloge. Minister notranjih zadev baron Bienenrth je ob tej priliki imel govor, v katerem je predloge utemeljeval. Predloge vsebujejo na eni strani časovno napredovanje in pragmatiko, na drugi strani pa določujejo tudi dolžnosti in pravice državnih uradnikov. — V isti seji je minister pravosodja dr. Hochenburger odgovarjal na dr. Koernerjevo interpelacijo v zadevi sodniških imenovanj na Češkem. Odgovarjal je v tako nesramnem in izzivalnem tonu, govoril o „nemškem posestnem stanju“, o „zaključenem nemškem jezikovnem ozemlju na Češkem itd.“, da je prišlo med njegovim govorom do silnega razburjenja med Čehi, ki je izbruhnilo v pravcate kravale. Čehi so hoteli ministra dejansko vreči iz zbornice, a so ga nemški poslanci zastavili in tako je prišlo do pretepa med Nemci in Čehi. Ves bled se je končno dr. Hochenburger odstranil, neki češki poslanec se mu je zabrusil v obraz, da je „skrunilec pravice“ in ga je opljuval. Položaj je postal skrajno kritičen za vlado in za — parlament. Jasno je bilo, da je dr. Hochenburger nemogoč nadalje kot minister. Toda nemškim nacionalcem se je zdela politična sramota, da bi ga pustili pasti, in so zato izjavili, da stopijo v najstrožjo opozicijo, če bi Stürgkh pustil Hochenburgerja pasti. To bi imelo za posledico razpust parlamenta, in vsled tega se je sklenilo premirje. Vendar je jasno, da za dalje časa je dr. Hochenburger nemogoč. Saj se je še v isti seji razkrila ena umazanost tega ministra. Imenoval je namreč poslanca spodnještajerskih renegatov Marckhla, za sodnega nadsvetnika. Marckhl, ki od 1. 1907. naprej sploh ni bil v sodni službi, ampak v službi hujskajoče nemške politike, je preškočil 30 prednikov. Jasno je, da je to le darilo Hochenburgerja Marckhlu za vladi izkazane usluge. Razkritje je vzbudilo v zbornici veliko senzacijo.

Delegacije bo izvolil državni zbor menda 14. t. m. Zasedale bodo najbrže 27. t. m. na Dunaju. Imele bodo nalogo, dovoliti 6-mesečni proračunski provizorij in se baviti z izpremembo brambne predloge.

Čehi o slovenskih klerikalcih. „Narodni Listy“ glasilo mladočeške stranke, od preteklega petka pišejo: „Voditelji slovenskih klerikalcev napadajo v zadnjem času češko delegacijo na Dunaju, dolžeč jo, da ne podpira jugoslovanskih stremeljenj in da se odtujaže slovanski politiki. Enako očitanje je naslovil na češko delegacijo nedavno tega poslanec Korošec na shodu slovenskih klerikalcev v Mariboru. Dolžil je Čeha, da so pripravljene zahrbtno nastopiti proti Jugoslovanom in da hočejo baje, zapostavljajoč slovensko vzajemnost, podpirati ponemčevalni sistem, katerega glavna opora je v sedanji vladi dr. Hochenburger. Mnogo nesramnosti je treba, da si upa Čehom očitati pomanjkanje slovenskega čustva in slovenske vzajemnosti vodja slovenske klerikalne stranke, katera se od 1. 1908. dosledno izogiblje vseh manifestacij slovenske vzajemnosti in ki zlasti med Slovenci zasleduje vsakogar, ki se ndeležuje slovenske akcije. Treba je samo opozoriti na zaslužnega ljubljanskega župana in

poslanca Ivana Hribarja. Zato je navadna nesramnost, ako dr. Korošec pred svojimi volilci dolži Čeha, kakor da bi hoteli podpirati dr. Hohenburgerja, dasi kot poslanec dobro ve, da je prav ta nemškonačionalni minister v kabinetu Stürgkhovem cilj najostrejših napadov vse češke delegacije. Zato je tožba dr. Koroščeva ne samo predrznost, marveč zlonamerna laž.

Spremembe v visokih vojaških krogih. Šef generalnega štaba Konrad pl. Hötendorff je odstopil. Cesar ga je imenoval za armadnega nadzornika. Hötendorffov odstop je posledica njegovih razporov z ministrom za zunanje zadeve grofom Aehrenthalom. Slednji ni odobral Hötendorffovih prenapetih zahtev za armado, posebno pa ne njegovega očitno proti Italiji naperjenega delovanja. Hötendorffov naslednik je feldmaršallajtnant Semua. Hötendorff velja v slučaju vojske za vrhovnega poveljnika naše armade.

V proračunskem odseku se je sprejel predlog, da se dovoli vladi 6-mesečni začasni proračun. Dr. Sušteršič je s svojim predlogom za 4-mesečni provizorij propadel.

Italija izstopi iz trozveze? V zadnjih dneh se je mnogo pisalo in govorilo o tem, da baje Italija hoče vsled sovražnega postopanja Nemčije izstopiti iz trozveze in da je že začela z Rusijo in Anglijo pogajanja za pristop k rusko-francosko-angleški zvezi. Koliko je na tem resnice, je težko reči; naši avstrijski klerikalci — ne izvzemši slovenske — se seveda začeli takoj ostudno gonjo proti Italiji. Ti laži-katoličani hočejo na vsak način, da bi se med Avstrijo in Italijo bila vojska in da bi tekla človeška kri. Krvoločniki!

Volitve v hrvaški deželni zbor so razpisane na 15., 16. in 18. decembra.

V Perziji naraščajo nemiri od dne do dne. Rusko vojaštvo počasi zaseda posamezne kraje, razorožuje perzijsko vojaštvo in zaseda urade. Na drugi strani se pa že vrše med Rusijo in Anglijo pogajanja glede razdelitve Perzije. Bliža se torej konec samostojnosti te nekdanje tako mogočne države.

Beleške.

„Slovenski Gospodar“ javka, da se bližamo dobi novih davkov in novih državnih dolgov in hinavsko vpraša: „Kam plovemo?“ Čudno je pri tem, da so pri „Slov. Gosp.“ zdaj naenkrat prišli na „žmah“, da bi naše ljudstvo novih davkov ne moglo prenesti, takrat pa, ko je dr. Sušteršič v delegaciji v Budimpešti kričavo izjavil, da njegova stranka privoli samo za vojaške izdatke 300 in še več milijonov, takrat so pa gospodje ravnatoko vneto hvalili dr. Sušteršiča, češ, da to mora biti. Doslednost ni bila nikdar čednost klerikalnih politikov, pa vsaj tako pozabljivi bi ne smeli biti. Sicer pa je že danes javna tajnost, da bodo tudi klerikalci, torej tudi „Gospodarjev šefredakter“ dr. Korošec glasovali za državni proračun, in tudi za nove davke. Zato je klerikalno slepomišenje nasproti ljudstvu skrajno sramotno!

„Duhovniki — goljuhi.“ Pod tem naslovom se zadnji „Slov. Gosp.“ razburja zaradi tega, ker smo mirno konstatirali, da je marsikateri duhovnik prigoljufal lepe svotice iz prezaupljivih vernikov. To razburjenje je pač smešno in nepotrebno. Ali naj Vam, gospodje, pripovedujemo razne zanimive storije raznih Lovrenkov, Cerjakov itd.??

Od pošte. Iz Maribora v Gradec je premeščen poštni praktikant Jožef Hrastnik.

Uradni dnevi okrajnih glavarstev. Meseca decembra se vrše še v sledečih krajih uradni dnevi štajerskih okrajnih glavarstev: Dne 13. v Gornji Radgoni, politični okraj Ljutomer, v Kozjem, politični okraj Brežice in v Marenbergu, politični okraj Slovenji Gradec; dne 14. v Šmarju, politični okraj Celje, v Št. Lenartu, politični okraj Maribor, in v Rogatcu, politični okraj Ptuj; dne 15. v Sevnici, politični okraj Brežice; dne 20. v Ormožu, politični okraj Ptuj, in v Šoštanjju ter Velenju, politični okraj Slovenji Gradec; dne 28. v Trbovljah, politični okraj Celje.

Klerikalni boj proti Hohenburgerju obstoji v tem, da v „Straži“ in „Slov. Gosp.“ napadajo slov. sodnike in slov. odvetnike, češ da so oni krivi ponemčevanja. Med tem pa se plazi dr. Sušteršič na Dunaju skoro po kolenih krog Hohenburgerja, naj bi vendar potlačil proces proti odličnima klerikalnima prvakoma Kregarju in Štefetu v Ljubljani, ki imata priti pred poroto zaradi grdih sleparij pri volitvah v kranjsko trgovsko in obrtno zbornico. Tako izgleda klerikalni boj zoper Hohenburgerjev sistem. Hinavska igra!

Nemški Gradec je v nevarnosti! Kaj pa je za božjo voljo, bo kdo vprašal. I no, 4 slovenski odvetniki so sedaj že v Gradcu, in nemško časopisje je kar iz sebe. Človeku se kar zdi, da je graško nemštvo res že pri vragu. Kako je že rekel Bismarck: „Mi Nemci se bojimo samo Boga, drugega nikogar na svetu“.

Na kant da smo prišli z „Narodnim Listom“, pripovedujeta širokoustno „Straža“ in „Slov. Gosp.“ Z notoričnimi slaboumniki se ne bomo prav nič prerekali. Pravimo: Kadar bo dr. Koroščeva „Straža“ tako „na kantu“, kakor je danes „Narodni List“, bo vesela in ji ne bo treba ostajati — uredniških plač na dolgu. Pika!

Papež je izdal novo bulo, v kateri prepo-veduje pod kaznijo izobčenja iz cerkve, postaviti duhovnika brez dovoljenja cerkvene oblasti pred posvetnega sodnika. — Pri nas še za enkrat veljajo cesarske postave in ne papeževe bule, zato bomo tudi še zanaprej imeli pravico, duhovnika, če nas razžali, tirati pred sodnijo.

Obrtniki in podjetniki, pozor! Opozarjamo, da premogokopna družba v najkrajšem času prične blizu spodnještajerskega trga skopanjem premoaga v velikem slogu. Z delom se vsak čas prične, ker je že dovršen potreben predor. Dobro bi bilo, da se poskrbi za priselitev narodnih obrtnikov, drugače pridejo Nemci. Sedaj je v trgu par hiš na prodaj, ki bodo čez leto dni za 100% dražje. Tudi par lepih stanovanj je še na razpolago. — Dobro bi tukaj izhajal 1 brivec (do sedaj nobeden), 1 manufakturist (do sedaj 1), 1 krojač (do sedaj 1), 1 kolar (do sedaj 1), 1 sedlar (do sedaj nobeden), 1 urar (do sedaj nobeden), 1 sodar (do sedaj nobeden), 1 ključavničar (do sedaj 1), 1 zidarski mojster (do sedaj nobeden) in 1 šivilja (do sedaj nobena). Kdor bi se zanimal, naj se oglasi v našem uredništvu!

Naši dobri rojaki v Ameriki ljubijo svojo domovino. Podružnica sv. C. in M. št. 1 v New Yorku je poslala C. M. družbi zopet 100 kron. Iskrena hvala in srčne pozdrave slovenskim rodoljubom v Ameriki.

Dražbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Iv. Deržič z Zidanega mosta 12 K 24 vin., nabranih ob odhodnici g. Škofa v Divačo. G. pravnik Šumenjak je nabral v veseli družbi pri veleposestniku g. Šeguli v Hlaponcih 4 K 50 vin.

Družba sv. Cirila in Metoda je imela v novembru 5738 K 44 v rednih in 1769 K 59 v izrednih dohodkov. Med rednimi je 639 K 29 v iz nabiralnikov ter 660 K 89 v od štajerskih podružnic, med izrednimi 1212 K 33 v za obrambni sklad. Izdatkov je bilo rednih 16.379 K 93 v, izrednih 1769 K 59 v, torej 10.631 49 vin. primanjkljaja.

Pod Hohenburgerjem. Mnogo smo že pisali o žalostnih razmerah pri naših sodnijah pod Hohenburgerjevo vlado, mnogo tudi o tem, da se načeloma ne sprejemajo v sodno prakso slovenski prosilci. Kaka korupcija vlada v tem oziru, naj dokaže samo sledeče: Slovenskih prosilcev, ki so prosili po dva, po trikrat za sprejem in imajo že davno potrebne izpite, je brez števila; za-nje ni prostora. Sin predsednika okrajnega sodišča v Mariboru pa je bil dva dni pozneje ko je napravil izpit, sprejet kot praktikant, vključ temu, da je na tisto mesto čakalo že najmanj 22 drugih. Pravica — podlaga države?

Za narodni sklad je poslal g. Jož. Goričan iz Chicaga K 466. — Čast vrlému rojaku v daljnem svetu!

Lepo božično darilo lahko dobi, kdor se potruji v trgovino gg. Prica & Kramar v Celju, kjer je v oknu razstavljena lepa velika oljnata pokrajinska slika g. V. Bevca. Slika ima vrhutega krasen okvir in stane zavsem komaj 50 kron. Želeti je, da bi eden ali drugi slovenski mecen kupil to sliko bodisi zase, bodisi za darilo (božično ali novoletno!)

Iz sodne službe. Deželnosodni svetnik in predstojnik okrajnega sodišča Jos. Roth je premeščen iz Marnberga v Celje.

Spodnještajersko nemško učiteljstvo je imelo dne 3. t. m. v Mariboru zborovanje, pri katerem se je šlo za zboljšanje gmotnega stanja učiteljstva. V ostrih besedah so se obračali govorniki zoper nemškonačionalno deželnozborsko večino, ki vedno samo obljublja, ne stori pa nič. Navzoči nacionalci dr. Delpin, ki je shodu celo predsedoval, Ornik, Neger, Wastian in drugi so

bili v veliki zadregi, in so se končno izgovorili na slovensko obstrukcijo. Sicer slab izgovor, ker so zahteve učiteljstva starejše ko slovenska obstrukcija, pa pri nepoznavalcih razmer bo ta izgovor že držal.

Preveč denarja imajo brez dvoma davkoplačevalci na Dunaju. Mestni svet je naklonil nemškemu študentenheimu v Celju 500 K, Südmarki v Gradcu 1500 K, nemški šoli v Hrastniku 200 K popore. Srečni Dunajčani!

Ljubljanski občinski svet se bo, kakor poročajo, konstituiral že ta teden. Splošno se govori, da postane župan dr. Tavčar, podžupan dr. Triller.

Shod za slovensko vseučilišče se je vršil 30. novembra t. l. v Pragi. Poleg dijakov vseh slovenskih narodnosti so se zborovanja udeležili tudi profesorji češkega vseučilišča in sam rektor Čelakovski. Na zborovanju je govoril o vprašanju slovenskega vseučilišča poslanec dr. Ravnihar.

Iz krogov organistov smo sprejeli sledeči dopis: Gmotno stanje organistov na Spod. Štajerskem ni ravno najsijajnejše. Svoje čase, ko ni bilo tolike draginje, je morda še šlo. Danes pa organistu skoro ni več mogoče živeti. Poleg svoje revščine pa mora še izdajati denar po klerikalnih veselnicah, biti zastoj pevoudja in režiser, oberčuk itd. Ob volitvah mora igrati klerikalnega priganjača in razburjati ljudi, da si svoje že itak skromne dohodke še poslabša. Kdor noče biti župnikov hlapec v vsakem oziru, pa sploh še lahko vsak dan izgubi službo. V lavantinski škofiji obstoji neko organistovsko društvo — ali kaj hoče storiti za svoje člane, ker ne sme nastopiti proti — duhovnikom, ki sicer vedno govore o krščanski ljubezni do bližnjega, sami so pa najslabši kruhodajalci.

Ministrstvo za javna dela je dovolilo za sokolski zlet v Pragi leta 1912 podporo 10.000 K z izrecnim poudarkom, da se sme ta vsota porabiti samo za pospešitev tujkega prometa pri sokolskem zletu.

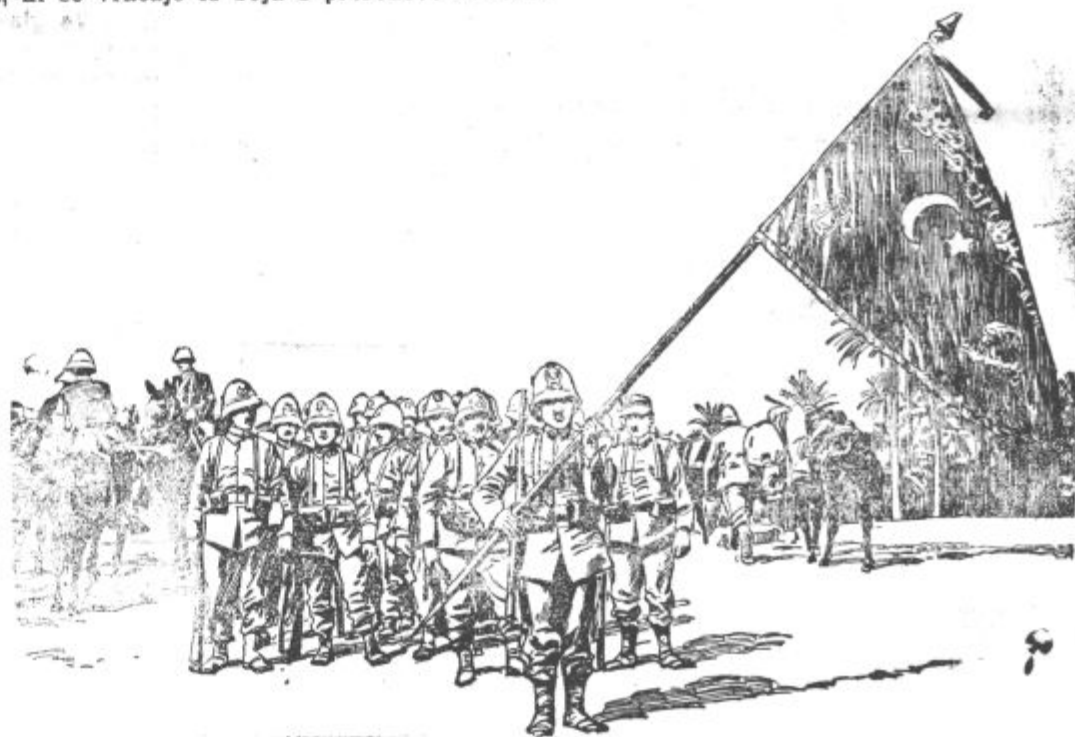
Iz šolske službe. Štirirazredna ljudska šola v Framu je povišana v petrazrednico. — Za stalnega učitelja in šolskega vodjo na ljudski šoli v Razborju je imenovan stalni učitelj pri Sv. Martinu na Pohorju Ivan Lah. — Kot stalni učitelj je nastavljen na šoli v Cirkovcah tamošnji začasni učitelj Karol Planer. — Kot stalna učiteljica v Središču je nastavljena tamošnja supletinja Olga Serajnik. — Stalna učiteljica v Hočah Cecilija Tržan je dobila začasen dopust. — Učiteljici ročnih del v Št. Ilju v Slov. goricah in v Št. Lovrencu nad Mariborom Ana Hufschmied in Eliza Prahtl ste stopili v stalen pokoj.

Ptujski okraj.

Shod Narodne stranke v Središču. Pišejo nam iz Središča: V našo faro smo dobili mladega kaplana, ki bi nas rad vse komandiral, dasi še najbrže niti davkoplačevalec ni in še si po svetu ni ničesar skusil. Z zvižajo je pregovoril gostilničarja Venigerholca, da je obljubil dati svoje prostore za shod nezmožnemu drž. posl. Brenčiču in dež. posl. Ozmeču, ki ga niti njegovi najožji rojaki, Obrežani, ne marajo. Ko se je Venigerholca kaplanova zvižaja pojasnila, je prostore takoj odpovedal. Ozmeč in Brenčič sta nato skoro dobesedno rečeno beračila od krčme do krčme za prostore, dokler se ju ni usmilil štajercijanski krčmar v Obrežu Marčec ter ju je vzel pod streho. Središčani so pa na to sklicali napredni shod pri Venigerholcu, ki je nad vse lepo potekel in pokazal, da stoji trg Središče trdno v taboru Narodne stranke. Dasi se ni delalo posebne reklame za shod, je vendar došlo skupaj do 150 samih mož-volilcev, največ tržanov, a bilo je tudi navzoče lepo število zavednih Bolfenčanov in možje

Iz vojske.

Tu prinašamo sliko iz zadnjih bojev krog Tripolisa, v katerih so Italjani dosegli nekoliko uspehov. V enem teh bojev so Italjani iztrgali Turkom zeleno prerokovo zastavo, ki je bila v Meki (turški Jeruzalem) blagoslovljena za boj proti „nevernikom“ in je veljala Turkom kot svetinja. Seveda so Italjani ta plen drago plačali, zakaj stotine mrličev so pustili na bojišču. Slika kaže Italjane, ki se vračajo iz boja s prerokovo zastavo.

iz drugih okoliških občin. Shod je otvoril naš župan Šinko in bil z vsiklikom izvoljen za predsednika. Pozdravil je najprej prav pristržno vse navzoče volilce in povedal, da so prišli ta dan sicer strašit v Središče Koroščevi parkeljni, a se jih ni nihče nič bal in so morali oditi iz Središča s prepričanjem, da tu nima nikdo časa niti volje za Koroščevo politično hujskarijo. Zborovalci so mu navdušeno pritrjevali. Nato je govoril urednik Janko Lešničar o političnem položaju s posebnim ozirom na deželni zbor štajerski. Za njim je povzel besedo g. Jakob Zdravec, ki je živahno protestiral proti nevdzdržljivim razmeram, ki so nastale glede živinskega prometa ob meji. Nele, da so z obiskovanjem sejmov združene velike težkoče, oviran je tudi dohod v trg Središče, vsled česar trpe posebno obrtniki znatno škodo. Da, naši medžimurski sosede ne smejo brez posebnega potrdila obdelovati z govejo živino svojega polja na Štajerskem. A ta potrdila morajo biti po zahtevi modre štajerske namestnije nemška. Ali ne ve gospoda v Gradcu, da v Medžimurju ne zna noben hudič nemški in če se slučajno najde nemščine večšega človeka, se ta zopet na uradne pisarije ne razume. Tudi glede ogledovanja one živine, ki se dožene k nam z ogrskih ali hrvaških sejmov, bi se mogli v marsičem pritožiti. Prvič je to ogledovanje predrago, drugič pa gre vse prepočasi, tako da stoji živinčje po več tednov neogledano v hlevu. Iti ne smeš nikamur s njim in kaka škoda te lahko zadene! V Središču bi moral biti na vsak način sedež živinozdravnika in če se ne dobi študirane, ki je itak mnogo predrag, pa bi se naj kmečki poslanci brigali za to, da bi dobili take, ki bi obiskovali samo živinozdravniške tečaje in bi se razumeli vsaj na stvari, ki jih vsak dan kmet rabi. (Splošno pritrjevanje).

Na to da na glasovanje sledeče rezolucije:

1. Shod Narodne stranke dne 3. decembra v Središču izreka zaupanje izvrševalnemu odboru Narodne stranke, se zahvaljuje g. Lešničarju za njegov izboren govor in izjavlja, da v Središču odločno zavračamo in odklanjamo zahrbtno delovanje gotovih hujskačev.

2. Shod Narodne stranke dne 3. dec. v Središču izreka svoje obžalovanje nad tem, da so klerikalci onemogočili skupen odpor vseh spodnještajerskih Slovencev proti nemškonomacionalni večini v deželnem zboru. Obenem protestira proti temu, da bi vodili gotovi klerikalni voditelji tajno in brez sporazuma s spodnještajersko politično javnostjo kakršnakoli pogajanja v Gradcu.

3. Zahteva odločno, da se olajša živinski promet ob meji in da se uredi nevdzdržljive razmere, ki vladajo sedaj ob meji glede ogledovanja živine. Naproša dež. posl. dr. Kukovca, da te želje sporoči namestniji v Gradcu.

Rezolucije so bile soglasno sprejete. G. Anton Plepelec je podal še naknadno nekaj vzgledov o žalostnih razmerah, ki vladajo sedaj pri obmejnem živinskem prometu, g. Janko Lešničar je pa v šaljivi obliki slikal „zasluge“ drž. posl. Brenčiča za Središče in sploh za ormoški okraj. Med zborovalci je zavladala vsled tega taka veselost, da bi se morda celo Brenčič čutil žaljenega, ako bi ta navdušeni slavospev poslušal. Po več ko dveurnem zborovanju je zaključil predsednik Šinko ta lepo uspeli shod. Razlikuje se od Ozmeč-Brenčičevega pred vsem po tem, da so bili na njem res navzoči volilci, pri Marčecu pa so se zbrale večinoma Marijine družbenice. Posebno veselost bo gotovo vzbudilo „Stražino“ poročilo, da je bilo na shodu v Marčecu v špansariji — 200 velilcev. Edino dobro za klerikalce, da „Straže“ pri nas nikdo ne čita!

Kmetijska podružnica v Ormožu priredi od 27. do 30. decembra tečaj za kmetijsko knjigovodstvo.

Ivanjkovec. Po posredovanju tukajšnje kmetijske podružnice mudila sta se tukaj dva zastopnika zveze gospodarskih zadrug v Gradcu ter pokupila v področju naše podružnice od članov iste 196 hl vina po ceni 54—68 vin. liter.

Ivanjkovec. Deželni odbor štajerski je podelil tukajšnji prostovoljni požarni brambi 500 K kot podporo za drugo brizgalno.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Žalostno vest je dne 27. nov. t. l. ob 3. uri pop. oznanjal zvon iz Savske kapelice. Vabil je občane k rešitvi Toplakove hiše, ki je bila v plamenu. Ogenj, ki je bogve kako nastal, se je tako naglo širil, da ni bilo mogoče ničesar rešiti. Razun pluga, s katerim je bil gospodar na njivi, je zgorelo vse z gospodarskim orodjem vred. Predno je bila polnoč, ni imel ubogi zadolženi nesrečnež (sicer na dobrem glasu!) drugo ko kup žarečega pepela. Zavarovalnica je zelo majhna. Za svinjske hleve stesane so mu tesarji par dni poprej zložili v uto; tudi ta je pepel. Žalostno je bilo videti, ko so na blazini prinesli iz plamenov že dolgo časa bolno pridno gospodinjico. Kdor čuti bedo in usmiljenje, naj stegne milostno roko in naj pošlje svoj dar na naslov: Ant. Toplak, posestnik v Savc. h. p. Sv. Tomaž pri Ormožu.

Sv. Bolfenk pri Središču. Za prostovoljno požarno brambo Vitan pri Sv. Bolfenku je nabral g. Ivan Dečko na gostiji g. Jurija Novaka in svoje sestre Elizabete Dečko prostovoljnih darov 4 K 40 v; potem je nabral imenovani gospod od srediških tamburašev in pričujočih v veseli družbi 4 K 10 v,

dne 3. t. m. pa od različnih gostov v gostilni g. Zidariča v Središču 5 K 50 v. Pridnemu gospodu nabiralcu, kakor tudi vsem blagim darovalcem Bog plati! Ker je pa ta še komaj ustanovljena prostovoljna požarna bramba v istini tudi pomoči potrebna, naj bi se blagi darovalci pri vsaki priložnosti spominjali tega tako potrebnega in ubogega društva in mu blagovolili darovati vsak po svoji moči, in nam priskočili na pomoč v prvi sili. Vsak vinarček, ki bo darovan ubogemu društvu, bodemo svoječasnno z zahvalo objavili v naših časnikih.

Ivanjkovec. Od 11.—16. t. m. se vrši lokalni ogled, politični obhod in razlastilna razprava trase za normalnotirno lokalno železnico Ljutomer-Ormož. Kakor se sliši, je stopila sedaj cela zadeva v nekoliko resnejši štadij in je upanje, da pride ta železnica, koja se je v teku 40 let že tolikokrat projektirala, vendar enkrat do izvršitve.

Iz Ormoža. Čujemo mnogo pritožb proti zaigranosti političnih uradnikov in proti krivicam, ki se nam gode pri ptujskem okrajnem glavarstvu. Mnogo smo si pa tudi, kakor mnogokje drugod, krivi sami. V našem okraju sta le dve občini, ki ne sprejemata nobenih nemških dopisov, to je Središče in Lahonci. Drugi župani uradujejo sicer slovensko, ali sprejemajo vendarle nemške dopise, četudi nanje odgovarjajo slovensko. Naj bi naši politični voditelji vzeli to stvar resno v roke in podučili občine in župane, da s primernimi sklepi in železno doslednostjo preprečijo vsako nemško dopisovanje okrajnih glavarstev občinam. Pa tudi v župniščih bi naj te sklepe upoštevali!

Iz ormoškega okraja. Na zadnjo nedeljo so v Brebrovniku enega fanta in v Mihalovcih enega moža zdregali, na Rušču pa nekega Laha zaklali. Pa to ni greh; greh je čitati „Narodni list“, in očitati duhovnikom njihove napake.

Ljutomerski okraj.

Iz Ljutomera poročajo, da so osebi, ki sta bili osumljeni umora starega Pergarja, izpustili iz preiskovalnega zapora.

Sv. Peter pri Radgoni. Minoli mesec smo tu obhajali sto let, odkar imamo samostojno župnijo. V naši župniji sta delovala kot duhovnika vrla narodnjaka Peter Danjko in Anton Krempelj.

Z murskega polja. Setve se pri nas lepo razvijajo. Upamo za prihodnje leto na dobro letino. Prerokuje se tudi za drugo leto dobra letina sadja in vina. Upajmo!

Konjiški okraj.

Od Sv. Jošta na Kozjaku se je v „Straži“ z dne 1. t. m. št. 141. oglašil g. župnik o svojih in cerkvenih razmerah. Resnico je poročal „Narodni list“, to je št. Joškim župljanom dobro znano. Za provizorja, ki je skoro leto dni v zadregi čakal, da se mu podeli župnija, so res nekateri farani prosili, pa zato zdaj gosp. župnik provzročča neznosne razmere in sam priznava, da so morali za njega drugi gospodje opravljati cerkvena opravila. Pokopališče je letos proti jeseni dobilo nova železna vrata, prejšnja je večinoma farovška živina pokvarila, ko je hodila na pokopališče škodo in nesnago delat. V župni cerkvi res pogosto večna luč ne goši, kar je že več ljudi opazilo, a temu je vzrok samo neskrbnost. Veter ali vihar še med božjo službo ni nobene luči ugasnil. Zdaj ravno so dobili farani veliko svoto plačila za cerkveno-stavbene stroške, o tem pa g. župnik previdno molči v „Straži“. — Imenovani list naj nadalje previdno molči, da župljani ne bodo primorani razkriti še v zadevah omenjenega gospoda drugih kočljivih stvari.

Zgorel je na Bregu blizu Konjic Stermšekov mlin z vsem inventarjem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Škoda je zavarovalnino krita.

Mariborski okraj.

Iz Maribora. Pri volitvah članov in namestnikov komisije za osebno dohodnino za okrajno glavarstvo Maribor (dežela) sta izvoljena v III. razredu slovenska kandidata Fr. Pišek in Fr. Kramerberger. V II. razredu sta dobila Slovenca po 72, nemška kandidata po 74 glasov. V I. razredu so dobili Slovenci po 5, Nemci po 10 glasov. Te številke kažejo visoko davčno moč Slovencev v mariborskem pol. okraju.

Iz Št. Lovrenea nad Mariborom poročajo, da so tam pridelali jako malo sadjevca in da ga mnogo rabijo. Kdor bi ga imel naprodaj, naj bi to naznanil g. Antonu Brezočniku v Št. Lovrencu.

Mariborska moška Ciril-Methodova podružnica je poslala meseca novembra v Ljubljano sledeče prispevke: Članarino 50 K, prebitek pri zabavnem večeru 40 K, narodni davek (nabral g. Majer) 26 K, nabiralniki in sicer: v Narodnem domu 17 K, v Medenovi gostilni 5 K in pri gospici Vlasti Vertnikovi 3 K, skupaj 141 K.

Novi most v Mariboru bo lepo „darilo“ davkoplačevalcem. Stroški so bili prvotno proračunani na 250.000 kron, sedaj pa je ta svota že prekoračena, in vendar še mestni očanci danes ne vedo, koliko še bo prišlo zraven.

Iz Frama. Za župana je izvoljen vrli narodnjak g. Karol Černej, ki bo brez dvoma vodil občino v narodnem in gospodarskem oziru po vzgledu pokojnega Gerta.

V Studencah pri Poljčanah je prišel v konkurz trgovec Fr. Fijavš.

Slovenjegraški okraj.

Od Sv. Primoža na Pohorju nam piše g. šolski vodja D. Judnič, da njemu ni za preprič, ampak da hoče imeti mir pred vsakomur, ker tudi on in njegova družina vsakogar v miru pustijo. Dokaz, da mu ni za kaznovanje obrekljivih nasprotnikov, je njegova tožba proti Jeri Cank, s katero se je, ko je žalitve preklicala, poravnal. Ko bi ne bilo v tamošnjem šolskem okolišu ovaduhov, bi bilo mirno in složno življenje in šola bi lahko mnogo več dosegla pri mladini in odraslih nego sedaj, ko nasprotniki šole podirajo to, kar učitelj z velikim trudom dogradi. „Če pa — pravi g. šolski vodja dalje — „s postavnimi sredstvi skušam ljudi pripraviti do rednega pošiljanja otrok v šolo, ali naj se to imenuje delati zgago? Iz naših šolskih zapiskov je razvidno, da je na naši šoli bilo samo v času od 1. do 15. nov. 751 neopravičenih zamujenih šolskih poldni in le 13 opravičenih. Kaj pove to ogromno število zamud, vam bo jasno, če vam povem, da ima naša šola en razred, v katerega treh oddelkih je 89 otrok, od katerih jih 14 v polovici meseca novembra sploh ni bilo v šolo, 67 pa je zamudilo 344 šolskih poldni, torej vsak povprečno pet dni. In vse brez naznanila vzroka zamude. — Zlobna je tudi trditve, da sem „v hudi zimi podil otroke iz šolske sobe“. Prvič zaradi mojega postopanja še ni zbolel noben otrok. Drugič pa imamo pod učno sobo prazno sobo, in ta bi se naj v odmoru porabila za daljne otroke. V šolski (učni) sobi pa otroci brez učiteljevega nadzorstva ne smejo biti, ker se jim lahko pripeti velika nesreča in škoda. In kdo bo odgovoren? Učitelj je pa menda tudi potreben opoldanskega počitka? Da pa morajo otroci v odmoru biti v veži, je kriv načelnik krajnega sveta, ki ima prazno sobo pod učno sobo zaklenjeno in ne pripusti, da bi se ta soba v smislu §§. 19. in 213. d. š. in u. r. odkazala za bavlilnico in otroško grelnico oddaljenim šolskim otrokom. Kdo je torej kriv, da morajo otroci med odmorom biti v veži (in ne na snegu in mrazu, kakor pravi vaš dopisnik?) Gotovo načelnik krajnega šolskega sveta, ki proti določbam §. 138. š. u. r. prazne sobe v šolskem posloju ne izroči šolskemu vodstvu v postavno porabo, akoravno je okrajni šolski svet v Marnbergu z odlokom dne 15. maja 1911 in 3. avg. 1911 ukazal, da se ta prazna soba sme rabiti samo v šolske namene „als Turnlokale, als Schulkanzlei, als Aufenthaltsort der Schulkinder während der Unterrichts-pausen, im Winter als Wärmestube vor dem Schulunterrichte“. Jaz se strogo držim postave in ne delam niti kmetom niti gospodom nobene zgage, marveč le silim otroke k rednemu obisku šole, kar je pa moja sveta dolžnost, ker sem že pred 28 leti prisegel, šolske postave izvrševati in le za blazor šole in na korist meni izročene mladine gledati. Čudna je torej trditve vašega dopisnika, da jaz že dolgo časa nisem priljubljen pri kmetih, in da se me hočejo na vsak način iznebiti. Torej na vsak način, tudi z nepoštenimi sredstvi, z obrekovanjem, z lažmi in s tožbami prez podpisa in z blatenjem po časnikih. Tako se ne vzgaja ljudstvo k značajnosti in poštenosti. — Ravnotako smešna je trditve, da bom jaz kriv, če bo nemška šola v Vuzenici dobila tudi učence iz šolskega okoliša Sv. Primož na Pohorju. Mislim, da se po opisih, ki sta jih o slovenski šoli v Vuzenici prinesla vaš list in „Slov. Gosp.“, tej šoli pač ni bati konkurence nemške šole. To je eno! Drugo pa: drznost je, meni podtikati krivdo, če bo kateri tukajšnjih šolarjev obiskoval nemško šolo v Vuzenici. — Naša šola je tudi sedaj še slovenska, pa načelnik krajnega šolskega sveta Mihael Kollmann, bivajoč v šolski občini Vuzenica, je že meseca avgusta t. l. razpisal sejo in na dnevni red postavil „nemški ponk na tukajšnji šoli“. Ker se dotične seje vršijo izven mojega šolskega okoliša v vuzeniški šolski občini, se jaz teh sej od mesca avgusta 1911 ne udeležujem in ne vem, kaj so sklenili. Pa če bo tudi na naši šoli sčasoma učni jezik nemščina, zgodilo se bo to kakor na šoli v Št. Jerneju nad Muto, po prizadevanju zastopnikov v kraj. šol. svetu vasi Sv. Primož in Št. Janž občine Vuzenica, nikakor pa ne po moji krivdi. Občinski odbori v Sv. Primožu in v Vuzenici namreč volijo v krajni šolski svet moje šole take može, ki niti v našem šolskem okolišu ne prebivajo, marveč večinoma stanujejo v šolskem okolišu Vuzenica in tudi svoje otroke v vuzeniško šolo pošiljajo. — Toliko v pojasnilo tukajšnjih razmer. Davorin Judnič.

Iz Slovenjgrada. Pri volitvah v osebno-dohodninsko komisijo za naš politični okraj smo Slovenci prodrli v prvem in tretjem razredu; v prvem sta izvoljena dr. Mayer in Konrad Iršič, v tretjem Lovro Vaupt in Jakob Vrečko. Tudi v drugem razredu smo propadli samo zaradi malomarnosti nekaterih naših.

V Št. Janžu pri Sp. Dravogradu je nekdo že dvakrat izpraznil nabiralnik pri glavnem altarju farne cerkve. Sum leti na mežnarja Vincenca Poplaka, ki se nahaja v jako slabih razmerah.

Šoštanj. Za tukajšnje šolarje nameraval se je prirediti Miklavžev večer. Ker pa je pomen božičnice mnogo lepši in primernejši otroškim

srcem, priredimo božičnico z otroško igrico in obdarovanjem revnih malčkov 17. t. m., — dne 8. t. m. pa se vrši pri Rajsterju Miklavžev večer za odrasle z burko „Eno uro doktor“ in Miklavževim nastopom. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala, zato tem potem vabimo k obilnemu obisku. „Le pridite k nam na Miklavžev večer, Vas bo hvalil Miklavž, al' pa v koš vzel hudir!“

Kaj je vse dovoljeno nemškutarskemu učiteljstvu. Na Remšniku, v popolnoma slovenski fari, na jezikovni meji, je nepostavno nastavljen po milosti nemškega okr. šol. sveta marnberskega in Südmarke neki učitelj Kugler. On nima izčista iz slovenščine in vendar jo poučuje! Ta človek je zadnji čas prepovedal otrokom slovensko govorico v šoli in zunaj šole ter celo nastavlil med otroci svoje policaje. Kako bo tega človeka zagovarjal nemški okr. šolski svet, ki mu je dal nepostavno to mesto? Ali je res vse dovoljeno tem mogotcem? Ali njim ni potreba izpolnjevati cesarskih postav? Bomo videli!

V Vuzeu so otvorili v pondeljek ponemčevalnico z 39 otroki. Ta zapeljana deca zapeljanih staršev je takoj prvi dan pokazala, na kakši poti je. Šli so mimo stare šole, kjer se je vršil še pouk in se drli na vse grlo „heil“ v zahvalo učiteljstvu, ki jim je skazalo toliko dobrot. To bodo lepi divjaki!

Slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Slovenjgradcu javno vprašamo, kdaj je izvršilo kolonizacijo gostilniških prostorov, kjer se sedaj vrši pouk šulferajnske šole, četudi morda samo začasno? Ali je sedaj morda druga postava za Nemce? Nam še ni znana. Torej prosimo pojasnila, da ga pozneje ne bode treba zahtevati drugod.

Brežiški okraj.

Iz Kozjega. Našo grajščino s posestvi vred je kupil ljubljanski trgovec Rudolf Oroszy. Tudi je kupil grajščino v Pilštanju. Za oboje je dal 700.000 kron. Posestva obsegajo več tisoč oralov zemlje, od tega blizu 2000 oralov gozda.

Sv. Miklavž na Polju. Zgorel je nov hlev kmetu Juriju Valenčaku. Škode je 3000 kron.

Sv. Miklavž na Polju. Minulo je zopet nekaj tednov, a naš župnik še vedno nedeljo za nedeljo razlaga od slabih časnikov; najbolj ga jezi „Nar. List“. Ima nas, ki čitamo ta list, za prekucuhe, in pravi, da se v naših hišah vera majo. Hvali in priporoča „Slov. Gosp.“. Pravi tudi, če kdo ne ve, kaj je prekucuh, naj pogleda v „Slov. Gosp.“, tam bo to izvedel. Naj bi g. župnik pogledal najprej sebe, pa bo takoj vedel, kaj je prekucuh.

Celjski okraj.

Iz Celja. Pri volitvah v osebnodohodninsko cenilno komisijo za celjski pol. okraj (dežela) so Slovenci ne le obdržali večino v tretjem razredu, ampak so si priborili tudi drugi razred, v katerem je izvoljen kot član g. Iv. Kramer, trgovec in podžupan v Trbovljah, za namestnika g. Florijan Rak iz Spodnjih Gor. To je uspeh premišljenega in trajnega dela!

Iz celjske okolice. Ne bo neprimerno, ako si vzbudimo nekoliko reminiscenc na minole občinske volitve. Spomina vredno je za celjske in okoliške Slovence daleč naokoli, da je izvoljen kot nemški obč. odbornik in da je figuriral kot zaupnik Nemcev v volilni komisiji oni Rebeuschegg, ki so mu slovenski kmetje nanosili njegovo premoženje. V mestu samem ga Nemci ne smatrajo za dovolj sposobnega za obč. odbornika, za okolico pa mislijo da bo že dober. Da je on zagovornik „tesnih gospodarskih stikov“ med mestom in okolico, to nam je jasno, kajti Rebeuschegg bi brez slovenskih okoličanov nikdar ne bil tisti bogataš, ki je danes. Da se drzne proti tem okoličanom izpostavljati se kot nemški zaupnik, je vsekakor značilno. — Dr. Ambroschitsch se je v nemškem časopisju razpisal o „sijajni“ nemški zmagi in oznanja, da bodo nemški občinski odborniki delali tam na ureditve gospodarskih razmer občine, da bodo nastopili „proti sebični občinski upravi, ki je samo nekaterim mogotcem v korist“ in da „bodo to gospodarstvo v red spravili.“ Ne rečemo, da ni prav, če v resnici kaj slabega hočejo odpraviti. Toda to pravimo, da so ljudje, ki v mestu samem ne znajo gospodariti, ki mesto samo tirajo v gospodarski propad, pač najmanj poklicani, da bi v okoliški občini delali r. d. Najmanj je v to poklican kak Ambroschitsch, ki, na stroške celjskih davkoplačevalcev mastno plačan, malo drugega dela ko nemško politiko. Nikjer na svetu bi ne bilo mogče, da bi kak hlapec ene občine delal zgago v sosedni občini in hotel tam celo komandirati, ker je slučajno s pomočjo Südmarke volilec v III. razredu. In upamo, da bodo vse to znali upoštevati tudi novoizvoljeni slovenski občinski odborniki ter bodo odločno pozvali „nemške“ odbornike, naj gredo v mestno gospodarstvo redno delat, ako bi se hoteli v okoliškem občinskem zastopu kaj repenčiti. — In h koncu se naj spomnimo še neka erih „nemških“ kapacitet, ki so si pri zadnjih volitvah pridobili kakih zaslug. Razni pouličnjaki Bechineti, Chroini, Beneschi itd. sploh ne zaslužijo, da bi se jih imenovalo, dasi so seveda storili svojo „völkisch“ dolžnost. Tudi mestni ekonom Derganz je seveda „po svojih močeh“ pripomagal.

Ljudem, ki delajo v jetičnem mestnem gozdu, je grozil z odpustom, če gredo volit. Ravnatelj deklishe meščanske šole Čeh Praszak, je pošiljal slugo k staršem svojih učenk, da naj iz hvaležnosti, ker njihove hčerke oviskujejo nemško šolo, volijo z Nemci. O tem gospodu nam je znanih še nekaj „junaštev“. Iz Laškega trga je prišel na volišče pek Fretze, ki se je obnašal tam prav po „germansko“. Bo menda že tudi skrbel, da ne bo več mašil slovenskih ust s svojim „vsenemškim“ kruhom.

Podružnico „rajhsbunda“ nemških železničarjev so ustanovili v nedeljo v Nemški hiši v Celju, kakor se nam poroča. Baje ima to društvo v pravilih, da smejo biti člani samo pravi Nemci. In sedaj čujte imena tistih, ki so se prvi prijavili kot člani celjske podružnice: Poličnik, Rubš, Palir, Fendre, Kolenc, Černjak, Kompan, Krivec, Žnider, Golob, Kreter, Žvižej, Kolšek, Sotošek, Zupančič itd. Kaj ne, pristna germanska kri?!

Iz Celja. V soboto je uradoval pri vplačilnici za poštno nakaznico neki možakar, ki se je prav nevljudno obnašal proti slovenskim strankam. Moža je zlasti silno razburjala slovenska govorica in slovenski naslovi so ga hudo bodli v oči. Za danes opozorimo samo gosp. vodjo, naj tega predrzneža nekoliko pouči, da se ima v dvojezičnem c. kr. uradu obnašati proti slovenskim strankam dostojno in vljudno. Tona, ki je običajen po celjskih nemških oštarijah in med pouličnimi nemškimi barabami, kadar izzivajo, nismo voljni v uradu prenašati.

Iz Celja. Na več vprašanj, ki smo jih dobili od svojih somišljenikov po deželi, odgovarjamo, da je južnoštajerska lesna industrijska družba v Celju zagrizeno nemško podjetje. Med lastniki stari Teppi, ki je nemškutarski občinski odbornik v okolici, in tisti Rihard Teppi, ki se je udeležil znanega lopovskega napada na dva Slovence, ki sta došla ponoči v Celje s sokolske veselice v Domžalah. Slovenske cenike in ponudbe pošiljajo ti ljudje po deželi zato, da bi morda vjeli tudi kako slovensko stranko in vlekli od Slovencev dobiček — za vojsko proti okoliškim in celjskim Slovcem.

Redka prikazen. Posestnik Štefan Stepišnik v Trnovljah je našel včeraj lepo veliko gobo (užitni goban), kar je v tem mrzlem času gotovo nekaj izjemnega.

Dramatično društvo v Celju priredi v nedeljo dne 10. decembra v Na odnem domu v Celju gledališko predstavo „Divji lovec“ pisatelja Fr. S. Finžgarja! — S tem se je ustreglo od mnogo strani izrečeni želji, da se uprizori izvirna domača igra. „Divji lovec“ je prava ljudska igra in ni dvoma, da bo našemu občinstvu zelo ugajala, zlasti, ker bo dramatično društvo skrbelo za res dobro uprizoritev. S tem tudi popravljamo pomotno vest, da se uprizorijo to nedeljo „Legionari“, kateri se pripravljajo še le za pozneje. Začetek igre je točno ob 4. uri popoldne. S tem se je hotelo omogočiti zunanjemu občinstvu, da se predstave udeleži; opozarjamo pa, da se bo predstava začela res točno, ker se moramo ozirati na odhod večernih vlakov. Predprodaja vstopnic je v Zvezni trgovini. Opozarjamo zlasti zunanje goste, da si sedeže pravočasno oskrbe.

Iz Škofjevasi. Pravila „naprednega političnega in gospodarskega društva za Škofjovos, Smartno, Novocerkev, Dobno, Višnjovas in Frankolovo“ so potrjena in se vrši kmalu po Novem letu ustanovni občni zbor.

Laški trg. Pred 14 dnevi so neznan tatovi vlomili v hotel Henke in pokradli 90 kron, 700 šport-cigaret, par steklenic likerja, Südmarkino in Verschönerungvereinsko pušico in več drugih stvari. Vkljub priznani pridnosti našega orožništva se ni posrečilo zaslediti tatov. Komaj smo ta slučaj prespalji, je 1. t. m. ponoči zopet neznan lopov hotel vlomiti v mesnico gospe Gradt. Sreča je, da ima dva velika mesarska psa, ki sta, zapazivši tata, na njega planila in tudi malo raztrgala. Ali v kljub temu se je posrečilo tujcu se izmuzniti in jo odkuriti. Ker se vsaki jesenski čas klati okrog mnogo sumljivih „vandrovcev“ in ne moremo našemu redarju mnogo zaupati, ker presedi polovico svojega življenja v gostilni, smelo zahtevamo, da se nam vsaj toliko pomaga, da bomo brez skrbi spali.

Gornjigrad. Znano je že, koliko se je vpilo svoj čas, da dobi gornjegrajski okrajni zastop posojilo v znesku 200.000 K. Drž. poslanca Verstovšku se je na predlog A. Turnška ml. na Rečici izrekla zahvala za trud, ki ga je imel s tem posojilom. Potem je ministristvo odobrilo posojilo, finančno ravnateljstvo dalo dovoljenje, da zadolžnice ni treba kolekovati. Tako je bilo vse lepo urejeno do glavne stvari — do denarja. „Delavska zavarovalnica proti nezgodam“ v Gradcu je sedaj pisala okrajnemu zastopu Gornjigrad, da je čez vsa denarna sredstva, ki jih ima za leto 1911 in 1912 na razpolago, že disponirala ter bi okrajni zastop zamegel dobiti posojilo v najboljšem slučaju koncem leta 1913. Tudi bi se konvertiral dolg po stanju dne 31. decembra 1913. Z drugimi besedami se reče, posojila ne dobiti. Gornjegrajska posojilnica je že računila z dejstvom, da ji vrne okrajni zastop svoje veliko izposojilo vsaj začel kom 1. 1912. Ker so v zadnjem času začeli napadati klerikalni listi Gornjegrajsčane za prazen nič, se je „Posojilnica“ tudi naveličala, da bi da-

jala celemu okraju, ki ji je v večini nasproten, kakšne ugodnosti. Odpovedala je vse posojilo, ki se ima plačati v treh mescih, obrestuje pa se od 1. dec. naprej namesto po 5% (kakor do zdaj) pa po 5 1/2%. To je sad klerikalnih hujskarij!

Št. Pavel pri Preboldu. Naša občina je 3. tm. zaslužnega domačina, bivšega mnogoletnega župana, spodobno častila. Občinski odbor je povabil ta dan popoldne vse g. Zaniera znane dobre prijatelje v okrašeno občinsko sobo ter g. N. Zaniera samega, kateremu je ob tej priliki podaril diplomo s častnim občanstvom. G. Zanier, kateremu še o sklepu občine nič ni bilo znano, je bil iznenaden, in do solz ginjen se je na kratko zahvalil za izkazano čast. G. župan Čilenšek je povabil k udeležbi na tej slavnosti tudi g. župnika in gosp. kaplana, a ni jih bilo blizu. Zakaj ne, ne vem. Morda zato, ker je baš g. Zanier pripravil lepo novo zidano cerkev, v kateri se zdaj beseda božja oznanjuje? Seveda se je tam pred pol letom glasila hujskajoča beseda zoper zeta g. Zaniera, našega g. Robleka. A mi v kljub vsemu kličemo: Bog živi g. Zaniera in g. Robleka, sram bodi njihove klevetnike!

Iz Polzele. Iz zanesljivih virov izvemo, da tukajšnja tovarna (Prymova) v doglednem času preneha z obratom. Ženskam je že vsem odpovedano, tudi že skoro polovici moških.

Iz Škofjevasi. Pri volitvi v krajni šolski svet so bili v kljub naporom župnika in župana Vrečka izvoljeni vrli možje Ignac Gorišek, Alojz Bincl, Anton Okorn in Jožef Ofentavšek. Prihodnje občinske volitve bodo pri nas tudi na županskem stolcu napravile red.

V Gornjem gradu se vrše v kratkem občinske volitve. Klerikalci se trudijo na vso moč, dobiti občino v svoje roke. Upamo, da se jim to ne posreči!

Iz Hrastnika. Pri volitvi v okrajni šolski svet hrastniški, pod kateri spada tudi nemška šola, je izvoljen za načelnika g. Fr. Birtič, slovenski narodnjak, za namestnika pa Nemeč Burger. Upamo, da bo krajni šolski svet tudi nadalje vedel varovati slovenske interese.

Iz Jurkloštra. Za župana naše občine je izvoljen g. Jožef Kajtna iz Poreber, ki je bil že svoj čas župan. Dosedajni župan g. Blatnik se je odpovedal zopetni izvolitvi. V sosedni, nanovo ustanovljeni občini Št. Lenart pa je izvoljen za župana g. Ferd. Trapej.

Št. Lenart nad Laškim. Tu smo dobili lastno občino, za kar so se razni možje že več let trudili. Nek dopisnik v 51. številki „Slovenskega Gospodarja“ hvali v tem oziru posebno g. župnika Časla, češ on je dosegel, česar prej nikdo ne in tudi g. Knaflič ne. Res je, doživel je g. Časl lastno občino in tudi marsikaj storil za njo, a gotova resnica je in bode, da ti danes Št. Lenartani imeli svojo občino, četudi bi g. Časla tukaj ne bilo. — Ako bi pa bil g. Knaflič pri Št. Lenartu, bi pa imeli občino že prej, kajti kaj pomeni Knaflič v občinskih zadevah, ve marsikdo. Tudi bi imela občina drugo lice, kakor ga ima sedaj, ako bi prevzel in vodil zadevo g. Knaflič. Rečemo le, da g. Časl ne seže v tem oziru g. Knafliču niti do pasa, čeprav je župnik.

Št. Jurij ob Tabornu. Živinska kuga, gobena in parkeljna se še vedno širi. Predzadnje nedeljo je predaval o njej in o sredstvih proti njej braslovški živinozdravnik g. Peršuh. Vážnega predavanja se je udeležilo veliko občinstva. Kuga so prinesli iz Hrvaškega v gorju Savinjsko dolino, odtod pa se je razširila v spodnjo. Govornik je omenil tudi druge živinske bolezni v našem okraju ter povedal, kako jih zdraviti. — Loška šola je proračunjena na 38.000 K. Stavbo je prevzel g. Vrečko iz Vojnika. Tudi se bo drugo leto popravila cesta od Bučaka do Tabora za 4000 K. Zato se bodo občinske doklade dvignile od 75 na 105%.

Vransko. Kmetijska podružnica za vranski okraj ima v nedeljo, dne 17. decembra t. l., ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih v Braslovčah občni zbor.

Henrik Sienkiewicz.

Henrik Sienkiewicz (beri Sjenkjevíc) je najslavnejši poljski romanopisec. Njegovi zgodovinski romani „Z ognjem in mečem“, „Quo vadis“ itd. so tudi med slovenskim ljudstvom vsi pridobili na tisoče in tisoče čitateljev. Sjenkjevíc je bil nedavno na nekem lovu ranjen na čelo in na kolenu, vendar ne nevarno.

V nedeljo, dne 10. decembra se igra v celjskem Nar. domu ob 4. uri popoldne „Divji lovec“.

Polzela. G. učitelj P. Loparnik nam pošilja sledeči dopis z ozirom na dopis v št. 51 „Nar. lista“ t. l.: Ni res, da „to, kar se je vgotovilo potom sodnijske preiskave, je za učitelja tako vnebovpijoče, da bi tak človek ne smel niti trenutka več vzgojevati naše mladine“, ampak res je, da se je izkazala cela zadeva kot gostilniška sala, in da je obtoženec vse žalitve kot neutemeljene preklical in obžaloval.

Društvene in druge prireditve.

Redni občni zbor „Dijaške kuhinje“ v Celju se vrši v soboto, dne 9. decembra 1911 ob 6. uri zvečer v posvetovalni dvorani celjske posojilnice z običajnim dnevnim redom. Vabijo se s tem vsi prijatelji slovenskega dijaštva.

Šentpavelski „Sokol“ priredi letos svojo I. plesno šolo, ki se otvori 8. grudnia t. l. Vaje se vrše vsako nedeljo in vsak praznik od 3.—7. ure v salonu g. Vedeniča v št. Pavlu. Poučevali se bodo vsi najmodernejši plesi. Zunanji ljubitelji plesa dobro došli! Opozarjamo tudi, da se priredi prvi zabavni plesni večer na Silvestrov večer z bogatim sporedom, katerega se javimo.

Na Muti prirede v nedeljo dne 10. t. m. ob pol treh popoldne v poslopju slovenske šole šolsko slavnost na korist otrokom slovenske šole. Na sporedu so deklamacije, petje in troška igrice. H koncu nastopi v vsem sijaju sv. Miklavž ter obdaruje ubogo deco. Upati je, da se ta dan zbere mnogo staršev in prijateljev slov. mladine.

Akad. teh. društvo „Tabor“ v Gradcu ima svoj II. izr. občni zbor v soboto 9. t. m. ob pol osmih v društvenih prostorih (Schönaug. 17/I). Slovanski gostje dobrodošli!

Ljutomerski diletantje so morali na 8. decembra 1911 določeno vprizoritev narodne igre „Revcček Andrejček“ preložiti zaradi nastalih ovir na nedeljo dne 17. decembra 1911. Predstava se začne ob 7. zvečer in se vrši v dvorani g. Kukevec. — Podrobnosti objavimo.

Jutri ob 4. uri popoldne vsi na Miklavžev večer v Sokolski dom!

Hmelj.

Iz Žalca. (Hmelj.) Cene so zadnji čas močno poskočile v Norimberku in Zlatcu. V Norimberku se je hmelj podražil tekom 8 dni za 20 do 30 M pri 50 kg; podraženje je prav znatno tudi v Zlatcu, kjer se je zadnji čas prodalo mnogo štajerskega in ogrskega hmelja. Povpraševanje po hmelju je zadnje dni zelo oživelo. Zato opozarjamo hmeljarje na zboljšani tržni položaj, da se bodo vedeli pri prodaji ravnati.

I. štajersko skladišče za hmelj v Zalcu ima v nedeljo, dne 10. decembra 1911 ob 4. uri popoldne v gostilni gosp. Fr. Robleka v Zalcu občni zbor po sledečem redu: 1. Otvoritev občnega zborovanja. 2. Odobrenje pravil in poslovnika za novo hmeljsko oznamovalnico v Zalcu. 3. Nasveti.

Južnostajersko hmeljarsko društvo v Zalcu ima glavno skupščino v nedeljo, dne 10. decembra 1911 ob 3. uri popoldne v gostilni g. Fr. Robleka v Zalcu.

Književnost in umetnost.

Koledar družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za l. 1912. Izdalo in založilo vodstvo C. M. D. Cena 1 K 20 vin. Poleg lepih sestavkov poučne in zabavne vsebine vsebuje koledar tudi vse najvažnejše podatke glede družbe. Iz koledarja izvemo med drugim, da bo l. 1912 obhajalo 11 podružnic 25-letnico obstanka, med njimi 4 na Štajerskem (Lehan, Ormož, Polzela, Slov. Gradec). Toplo priporočamo koledar v naročevanje.

Zadnji dopisi.

Občni zbor gremija trgovcev za mesto Celje se je vršil v sredo dne 6. decembra v posvetovalnici nemške hranilnice v Celju. Tega občnega zbora so se prvič vdeležili tudi slovenski trgovci. Ob prihodu slovenskih trgovcev ni bilo niti enega nemškega trgovca navzočega, ter jih je nemška klika v zadnjem trenutku zbornala skupaj. Predlog slovenskih trgovcev, da se jim da zastopstvo v gremiju, se je odklonil, nakar so Slovenci korporativno zapustili občni zbor. Zagrizenost nemških trgovcev Zanggerja, Kossa, Stigerja, kateri živijo največ od slovenskih strank, se je tukaj zopet očitno dokazala, kajti imenovani so se v zagrizenosti prekosavali. To naj služi odjemalcem na deželi v vednost, kadar jih pridejo obiskat in se delajo Slovence.

1000!

Akcija za tisoč novih naročnikov je vkljub hujskanju s strani „Slov. Gosp.“ in „Straže“ že dozdaj, ko še „Naš Teden“ ni končan, izkazala častne uspehe, ki smo jih dobili v obliki novih naročnikov iz mnogih krajev. Upamo, da bomo lahko poročali iz vseh krajev o odločnem delu naših zaupnikov. **Uredništvo.**

Cene deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Kil	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Kornuza		Proso	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje . . .	50	13	—	9	—	10	50	10	50	11	—	12	—
Ormož . . .	50	11	—	10	75	7	50	9	—	10	—	10	—
Gradec . . .	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljubno . . .	50	12	50	10	70	10	50	10	50	10	50	—	—
Maribor . . .	50	11	25	9	25	9	50	9	75	10	50	10	—
Ptuj . . .	50	12	—	10	50	11	—	11	50	11	—	9	—
Inomost . . .	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Celovec . . .	50	—	—	10	67	—	—	9	92	10	92	—	—
Ljubljana . . .	50	13	75	8	50	8	50	9	75	8	—	9	—
Pešt . . .	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Solnograd . . .	50	12	90	11	85	—	—	11	—	—	—	—	—
Dana . . .	50	12	52	10	80	9	95	10	18	10	15	—	—
Linc . . .	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Mesto	Kil	Aida		Bob		Seno sladko		Seno kisel		Ržena slama		Ježna slama	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje . . .	50	12	—	16	—	3	—	2	50	2	80	2	—
Ormož . . .	50	11	—	19	—	3	50	3	—	3	—	2	50
Gradec . . .	50	11	—	—	—	3	40	3	25	2	60	—	—
Ljubno . . .	50	—	—	24	—	4	50	4	—	3	75	3	25
Maribor . . .	50	10	—	19	—	3	25	—	—	2	25	1	75
Ptuj . . .	50	11	50	18	50	3	80	3	—	3	60	2	70
Celovec . . .	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 9. decembra pri St. Ilju**, okr. Maribor; v Bučah-Na Vrenski gorici**, okr. Kozje; v Dobovi*, okr. Brežice; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 10. decembra pri Sv. Lovrencu, okr. Celje. Dne 11. decembra pri Sv. Juriju ob juž. žel.**, okr. Celje. Dne 12. decembra v Rogatcu*. Dne 13. decembra na Ptuj (sejem s ščetinarji); pri Sv. Križu**, okr. Gornj. Radgona; v Studenicah, okr. Slovenja Bistrica; pri Sv. Petru na Medvedovem selu**, okr. Kozje; v Imenem (sejem s ščetinarji); v Mariboru*; v Zalcu**, okr. Celje; v Jurkloštru**, okr. Laško. Dne 14. decembra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogatino). Dne 15. decembra v Arvežu (sejem z drobnico). Dne 16. decembra v Brežicah (svinjski sejem). Dne 19. decembra v Radgoni*; v Laškem**, okr. Celje. Dne 20. decembra na Ptuj (sejem s konji, govedom in ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje.

Sejem klavne živine v Gradcu dne 27. novembra 1911. Zaklana živina: 525 telet, 2636 svinj, 49 komadov drobnice.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1'04 do K 1'20; teleta Ia (izjemna cena) od K 1'22 do K 1'32; mesne svinje od K 1'28 do K 1'32; nemške pitanske svinje od K 1'28 do K 1'32; ogrske pitanske svinje Ia od K 1'52 do K 1'56; ogrske pitanske svinje IIa od K 1'26 do K 1'40; mesne svinje od K 1'10 do K 1'24; bosnjaške pitanske svinje, debele od K 1'— do K 1'08; bosnjaške pitanske svinje, suhe od K — do K —; ovce od K —'84 do K 1'10; kozlički in jagnjeta od K — do K —. Cene za teleta nazadujejo.

Poslano.

Razsodišče razpisa „Ceres-nagrad“ se je na Dunaju že sestalo ter pričelo s pregledovanjem tisočerihi vposlanih odgovorov. Gospod profesor Adolf Hess, c. kr. ravnatelj in strokovni nadzornik najvišjega nadzorstva obrtnih učnih zavodov, je prevzel predsedništvo tega razsodišča. Poleg njega delujejo: gospica Šarlota Richter, spisateljica znane kuharske knjige ter predstojnica oblastveno dovoljene kuharske šole, gospod Jan J. Powondra, predsednik zveze kuharjev v Avstriji, gospod Jurij Räder, izvedenec v reklamnih zadevah, Berolin, gospod Josip Kunze, pooblaščenec delniške družbe Jurij-Schicht, Ustje, gospod Kamilo Wenzl, voditelj propagandnega oddelka tvrdke Jurij Schicht, Ustje.

Prastara vremenska prerokovanja.

V decembru.

1. Božič zelen ali odviš topel, donese bel Vuzem, sploh dosti snega.
2. Ako grmi v tem mesecu, bo prihodnie leto vetrovno.
3. Ako na Božič teče na pilko kalno vino, tak pride leto za vino.
4. Ako piše veter v božični noči od solnečnega izhoda, bo de močno poginjevala živina; ako piše od zahoda, umirala bo velika gospoda; ako piše od poldneva, pomeni huđe bolezni; ako piše zgoroc, tak bo de dobro leto.
5. Ako sije solnce na Božič, tak bo srečno in mirno leto, ako pa sije drugi dan, pomeni draginjo.

Ameriški zdravnik dr. Le Fèvre sporoča naslednje: Naravna Franc Jožef-ova grenčica je pri zaprtih za časa nosečnosti čudežno uplivala. — »Franc Jožef-ova« voda je onemogočila nadaljno bruhanje in je držala čreva cel čas nosečnosti v normalnem stanju. 13

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Kapele, Novaštifta: Za danes žal moralo izostati. Pride, kolikor ni preosebno.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

J. M., Kog: List pošljemo redno v četrtek. Le par številki se je letos zakasnilo. List ste na dolgu od 1. 1. 1910 do 31. 12. 1911 v znesku K 8.

V slovo! Vsem, od katerih se mi ni bilo mogoče posloviti povodom svojega odhoda v Maribor, kličem krepki »Na zdar!«.

Celje, 7. grudnia 1911. Brunon Rotter.

2 konja

kostanjeve barve, (kobilica 7 letna 160 cm, valah 12 leten 162 cm visok!) 635 2-1

— prodaja —

ker jih ima preveč, oskrbnitvo grajščine Sovnek pri Braslovcah.

I. celjska parna in | Celje kemična pralnica | Gosposka ulica 20.

se priporoča za točno in ceno snazjenje vseh vrst oblačilnega, namiznega in drugega perila ter za kemično čiščenje vsakterih oblek, preprog, zaves, kozuhovine itd. 634 12-1

Naročila od zunaj se točno izvršujejo.

Posestvo

se prostovoljno prodaja v Savinski dolini, z gospodarskim poslopjem, mnogo sadnega drevja in brajd. 3 orala rodovitnih njiv, obsejanih z deteljo in hmeljem. Po nizki ceni in lahkimi pogoji. — Pripravno je tudi za vsakega rokodelca. Kdor želi kupiti, naj se zgleda pri: A. Brežnik, Lava 17, pošta Celje. 621 2-2

Naznanilo.

Naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzela 636 1

gostilno „pri lastovki“ v Gaberjih pri Celju. Postregla bom vedno z dobrim vinom in pivom ter s toplimi in mrzlimi jedili. Vzajem tudi ljudi na hrano. Priporočam se za obilni obisk. **Neti Kunšek.**

Dobro rodbinsko kavo

priredi že mali dodatek „pravega“ Francka: s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti našel je pravi Franck toli priljubljeni sprejem v slehernem gospodinjstvu.

Vsak dan se kolje! Lepo meso!

Prve vrste goveje in telečje in ovčje meso 5 kg za 5 kron in svinjsko 5 kg za 6 kron. Zavoj franco po povzetju. 627 1

Herskovits Henrik, Herincse (Ogrsko).

Zahtevajte vzorce!

Barhant, flanele, modno blago, opreme

platno, damast, kanafas itd. same novosti, razpošilja franco izvozna tvrdka

V. J. Havliček in brat v Podčrbradeh na Češkem.

Razpošilja tudi franco po povzetju 1 zavoj 40 m raznovrstnih ostankov od poletnega in zimskega perila v dolgosti 1 do 8 metrov samo za 18 K. Ugodna prilika! Izredno cen! 580 16-4

626

E 460/11, 17

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Posojilnice v Trbovljah zastopane po gosp. dr. Josipu Kolšek, odvetniku v Laškem bo dne

30. decembra 1911 dop. ob 1/2 10. uri

pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 4 dražba zemljišč vl. št. 76 d. o. Marindorf in vl. št. 109 d. o. Podgorje (okraj Sevnica), kmetijsko posetje s pritiklino vred.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost na 8482 K 14 vin., pritiklinam na 103 K.

Najmanjši ponudek znaša 5723 K 43 vin., pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnine (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji, v izbi št. 4 med opravljenimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbo, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne moglo razveljaviti glede nepremičnine same.

C. kr. okrajno sodišče Laško odd. II. dne 24. novembra 1911.

Zdolšek.

Svoj k svojim!

Za naše odre!

Diletanje pozor!

Veliko zalogo lasulj lastnega izdelka iz pristnih las po 6 K in višje, za izposojilo od 70 v in višje; raznih lepotic, mastiksa, krep, brade in drugih potrebščin za predstave; nadalje kite za dame iz pravih (domačih) las od 5 K višje, kakor sploh vse izdelke iz las izgotavlja v najkrajšem času ter priporoča 625 10-1

Josip Koly brivec in diplomiran lasničar : v Brežicah ob Savi : odlikovan z zlato kolajno na Dunaju in v Pragi. Cene zmerne. :: Postrežba solidna in točna.

Loterijske številke.

Trst, 4. decembra 1911: 18 44 67 22 82
Linc, " " " 36 32 76 42 57

Proda se posestvo

z ujevami; redi se lahko goveja živina in 5-6 svinj. Pogoji ugodni. Hiša primerna za pekarijo in trgovino. Leži v neki fari pri Celju tik glavne ceste. Vpraša se pri: **Karl Kos, Gaberje 104.** 628 8-1

Zelo ugodna prilika!

V najem ali na prodaj!

Prodajalna pozneje tudi gostilna v trgu sredi Savinjske doline. Poslopje je ob križišču dveh prometnih cest. Poleg hiše nova ledenica, zraven dobra pitna voda, vrt, zasajen s starim in mladim drevjem, stavbišče. Ugajalo bi tudi za penzionista, ker je sosed grajščak. Zraven njiva. Arondirano in ograjeno. Se tudi takoj prodaja. Cena 23.000 kron. Na posestvu lahko ostane blizu polovico kupa, plačilni pogoji ugodni po dogovoru. Natančnejši pogoji se zvejo v **Braslovčah, hiš. št. 16.** 629 2-1

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

se priporoča za izgotavljanje jesenskih in zimskih čevljev iz raznovrstnega usnja v modernih oblikah in primernih cenah.

Proda se lepa, nova blagajna

Pojasnila da lastnik sam. Naslov pove upravnništvo „Narodnega Lista“. 618 3-2

Pozor! Pozor!

Prva največja zaloga in delavnica čevljev priporoča svojo veliko množino najfinjših in najmodernejših zimskih čevljev za gospode, gospe in otroke. Dalje pristne lovske čevlje s podplati iz plutovine, gamaše in galoše. Tudi ogromna izbira kloboučinskega blaga. 617 1

Štefan Strašek,
Celje, Kovaška ulica šte. 3.

Varstvena znamka „Sidro“

Liniment-Capsici comp.,
524 nadomestilo za 42-11
sidro - pain - expeller

je kot najizvrstnejše bolečine olajšujoče in odvajajoče sredstvo za vtiranje (mazanje) pri prehladih itd. splošno priznano; za ceno 80 v., K 1'40 in 2 K se dobi skoro v vseh lekarnah. Pri nakupu tega posoda priljubljenega domačega sredstva vzamite le originalne steklenice v škatljah z našo varnostno znamko „Sidro“, ker tedaj ste sigurni, da ste dobili izvirni izdelek.

Dr. Richterja lekarna pri „Zlatem levu“
v Pragi, Elizabetina cesta št. 5 (nova)

Gramofone,

gramofonske plošče z najnovjšimi posnetki, drsalke, čajnike, kavovarje in druge lepe predmete, ki so prikladni za

božična in novoletna darila

priporoča veletrgovina z železnino „Merkur“
P. Majdič, Celje.

SINGER

„66“

šivalni stroj 20. stoletja
Kupujte samo v naših trgovinah ali po naših agentih.

SINGER Co., akc. dr. za šivalne stroje

Celje, Graška c. 22; Maribor, Gosp. ulica 32; Slov. Gradec, Glavni trg 46.
Svarite pred zamenjavami! Vse od drugih trgovin za šivalne stroje pod imenom „Singer“ ponujani stroji so posneti po enem naših najstarejših sistemov, ki daleč zaostaja za našimi novimi sistemi šivalnih strojev v konstrukciji, uporabnosti in trpežnosti. 219 7-7

Na vprašanja vedno zaželeni odgovor.
Vserci za voženje, gačenje in šivanje gratis in franco.

Rezervni fond K 322.522 95, stanje vplačanih deležev K 117.660, ■ Trideseto upravno leto ■ Lastno premoženje K 503.462 49, zadržnikov čez 3.000.

POSOJILNICA V MARIBORU

V LASTNI HIŠI V NARODNEM DOMU.

Hranilne vloge sprejema in jih obrestuje: na vložne knjižice brez odpovedi po 4%, na vložne knjižice proti štirimesečni odpovedi po 4 1/2%, v tekočem računu po 4 1/4% oziroma po dogovoru. — Rentni davek plačuje posojilnica sama. — Posojila daje: na hipotekarni pupilarno varni kredit po 4 3/4%, na hipotekarni kredit sploh in zastave vrednostnih listin oziroma knjižic po 5%, na hipotekarni kredit s poroštvom po 5 1/2%, na osebni kredit po 6%.
Eskomptuje menice ter daje kredit trgovcem in denarnim zavodom v tekočem računu. 253 8-8

Proda se enonadstropna hiša v Celju

na lepem prostoru, v kraju, kjer se mesto sedaj začinja razvijati. V hiši je 5 stanovanj. Naj se oglasijo slovenski kapitalisti, da ostane hiša v slovenskih rokah. Cena je 25.000 kron. Pismena in ustmena nadaljna pojasnila daje upravništvo „Narodnega Lista“ v Celju, Dolgopolje št. 1.

Stara, dobro idoča

615 3-3

Kleparska delavnica

se da z vsemi stroji, orodjem in kovačnico z novim letom 1912 v najem. Natančnejša pojasnila v Žalcu šte. 31.

Hiša

sposobna za trgovino

v sredi trga Savinjske doline, se da z novim letom 1912

616 3-3

za več let v najem.

Več pove upravništvo „Narodnega Lista“.

Proda se v Celju enonadstropna

hiša

605 5-4

novozidana, 8 minut od kolodvora, pripravna za vsakega obrtnika, z velikim vrtom in stavbenim prostorom. — Cena 16.400 kron. Več pove upravništvo „Narodnega Lista“.

Ivan Berna

Celje, Gosposka ulica št. 6

priporoča

svojo bogato zalogo obuval za pomladansko, letno in zimsko sezijo. — Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev, lastnega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvico, zaponke itd. vedno v največji izbiri. — Priporoča tudi specialistom prave gorske in lovske čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila,

Postrežba točna, cene solidne. Zunanja

95 naročila proti povzetju. 46-30

Razpis natečaja.

V političnem okraju Celje razpišejo se za sledeče ljudske šole službe učitelja oziroma učiteljice.

1. Na deški ljudski šoli v okolici Celje (I. krajni razred) provizorično mesto učitelja.

2. Na trirazredni ljudski šoli na Gorici, okraj Gornjigrad, (II. krajni razred), eno mesto učitelja oziroma učiteljice.

Pravilno opremljene prošnje se naj predpisanim službenim potom vložijo do dne 31. decembra 1911 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

630 1

631 1

A IV. 93/11, 6.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Celju, odd. IV. so po prošnji lastnikov Franciške Koštomaj v Trnovljah št. 8, Mihača Koštomaj v Šmarjeti št. 8, Jakoba Koštomaj v Trnovljah št. 8., Marije Jaklič roj. Koštomaj v Rakovljah, Terezije Planinšek roj. Koštomaj v Petrovčah, Franceta Koštomaj v Arji vasi št. 59, Jožefe Košenina roj. Koštomaj v Trnovljah št. 98, Jerneja Koštomaj v Trnovljah št. 8, Janeza Koštomaj od ravno tam in Neže Koštomaj v Zemici v svojem imenu in kot dedičev Adama Koštomaj na prodaj po javni dražbi sledeče nepremičnine pod vl. št. 81 d. o. Trnovlje, 73 d. o. Teharje in 87 d. o. Višnjavas, za katere se je ustanovila izklicna cena v znesku 24.000 K v celoti ali pa po vlogah, za katere se bode določila izklicna cena še le na dan prodaje.

Dražba se bo vršila dne 15. decembra 1911, ob 9. uri dopoldne v Trnovljah št. 8., po potrebi tudi naslednje dni.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejme.

Na posestvo zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti pri sodišču. Prodajalci so si pridržali rok 8 dni na pomislek, je-li sprejmejo ponudbo.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču oddelek IV. soba 13, ali pa pri gosp. dr. Josipu Vrečku, odvetniku v Celju.

C. kr. okrajno sodišče Celje, oddelek IV.

dne 30. novembra 1911.

Cigaretni papir

OTTOMAN

pristen le s to glavo; zavrnite vsako ponaredbo!

244 52-32

Slovenec k Slovincu!

682 8-1

Slovenec k Slovincu!

Senica & Pilih trgovca v Šostanju

priporočata svojo na novo urejeno trgovino z manufakturnim, galanterijskim in špeci-rijskim blagom. Sprava za šivilje, krojače in čevljarje po najnižji ceni. Kupujeta tudi vse poljske pridelke po najvišji ceni. Postrežba točna in solidna.

Svoji k svojim!

prevzame vsa dela
dekoracijske, slikarske
in pleskarske stroke, katera
izvršuje solidno in po najnižjih
cena. Mihael Dobravec,
Celje, Gosposka ulica 5

Najboljše

slamorenice, prenašalne kotle za pičo najnovejše sestave, žgarnjarske kotle, vozne plahte, pokrivala za konje in komate, portlantski cement najboljše kakovosti, vsakovrstne peči in štedilnike, sploh v železninarsko stroko spadajoče predmete prodaja po najnižjih cenah veletrgovina z železnino

361 6-6

„MERKUR“, Peter Majdič, Celje.

Priporoča svojo bogato in najnevejšo izbiro za bluze, žensko in moško sukno, svilneno blago, parhente in flanele, levantine, kretone, perilo za gospode in gospe, nogaviče, kravate, žepne robce, moderce, podlage in platna v vseh širokostih, kakor vsakovrstna olepšanja. Cene brez konkurence. Svoji k svojim!

Velika narodna manufakturna trgovina
Karol Vanič
Celje, Narodni dom.

Na debelo in drobno. Na debelo in drobno.

Nadalje po nizkih cenah: salonske in vsakovrstne preproge, zastore suknene in čipkaste, garniture, fine koče: potovalne, posteljne in za konje, dežnike in vse v manufakturno stroko spadajoče blago. — Oprave za krojače in šivilje
591 izredno poceni. 52-5
Postrežba solidna. Svoji k svojim!

Mnogo denarja prihrani

kdor si nabavi sukno
in modno blago na-
ravnost od tvrdke

Milica Tomec,
tovarna sukna
Humpolec, Češko.

Vzorci se pošiljajo na zahtevo
brezplačno na ogled.

Ugoden vir za nakupovanje božičnih predmetov

je brez dvoma naša tvrdka.

Velika zaloga raznovrstnega barvanega, svilnatega, zlatega, srebrnega in krep papirja, cvetja, žice, jaslje, perja in umetnih cvetlic.

Tovarniške cene.

Velika zaloga primernih daril za Miklavža, Božič in Novo leto. — Božične, novoletne in priložnostne dopisnice v velikanski izberi.

25 51-49

LASTNI DOM

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v GABERJU pri CELJU

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne in jih obrestuje po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. ♦♦♦♦♦ Rentni davek plačuje zadruga sama in ga ne odteguje vlagateljem.

Avstr. poštne hran. račun št. 54.366.
Ogrske poštne hran. račun št. 26.283.
Telefon št. 48. x

Pisarna je v Celju, Rotovska ulica št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. - 12. ure
xxx dopoldne. xxx

ZVEZNA TISKARNA V CELJU

Priporoča se za izvrševanje vsega v svojo široko spadajočega dela od navadne do najmodernejših oblike. Ker je tudi bogato zalozena z najmodernejšimi okraski ter opremljena z motornim oziroma električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v najkrajšem času, okusno in po konkurenčnih cenah.
Stereotipija.

Brzojavni naslov: ZVEZNA TISKARNA CELJE

LASTNA KNJIGOVEZNICA

Čekovni račun pri c. kr. poštni hraniln. št. 75.222

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po $4\frac{1}{8}\%$ ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji grad in Vrnsko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 350.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 5000 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 11.100 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 6.000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačalo pa se je 41.300 K za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 93.800 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, vlagajte v **Južnoštajersko hranilnico** svoj cerkveni in ustanovni denar ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico.** da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v

204 - 36

LISTEK.

Kerubim!

Pripovedka iz življenja rudarjev.
 Češki spisal I. L. Hrdina. Poslovenil Podravski.
 (Konec.)

Ondi, kjer je stal ponosni Kerubim, je bil samo kup razvalin, kateremu je ta vroča jama padla v žrtev. Ljudje so drvili skupaj od vseh strani, toda kaj so videli?

Kerubimov grob.

Oskrbnik je dirjal okrog kakor znorel in povpraševal ljudi, kje je Kerubim.

Na Zvezdi se je oglašil jok iz dveh koč, ko je potres vtihnil. Pri Prošku je uganila žena in pet sirot, da se jim oče več ne vrne, v Karhanovi hiši pa sta tarnali dve deklici, češ da njune matere še ni domu.

Mrtvega Proška so našli pri Vilsonki, toda kam se je zgubila Karhanova žena? — —

Od Turšan po cesti je korakala stara gospa, ta bila tako utrujena, da je morala počivati vsaki hip. Oskrbnik se napoti preko polja k njej.

»Pozdravljam vas, mati!« ji je dejal ter ji poljubil koščeno roko. »Kaj ste poizvedeli?«

»Da je bil Vencelj predvčeršnjim v boju pri Jaromiru.«

»Čemu pridete peš?«

»V knežji vasi so mi vojaki vzeli kočijaša, voz in konja. Kaj pa je ondi-le?«

»To je črna razvalina — Kerubimov grob!«

Ni hotela verjeti svojim očem, dokler se ni pričala.

»Jaz sem hči Kajnova — proganjana od kraja do kraja, povsod mi zmanjka kateri od mojih dragih — kam položim tudi jaz svoje trudne kosti?«

Ko je poizvedela, da je Kerubim osirotil nekoliko otrok in vdov, se ni mogla pomiriti.

»Oprostite mi, nedolžni otroci!«

Zlasti Karhanovi deklici! Povsod sta iskali mater, blizo in daleč in kdo bi bil stučil, da je bila pokopana pod Kerubimom!

»Vaju, otroka, ne zapustim, vaju vzamem s seboj na ono majhno posestevico v svojem rojstnem kraju, ondi, kjer se bojuje vajin oče, da ga vsaj na vama nekoliko odškodujem. Pojdita, otroka!«

In poslovivši se od krajine in ljudi, so pustile pri Potužniku pismo za Karhana, ali njegovo ženo, ter odšle otožne za zmerom.

Preteklo je leto, minila vojna in cesta, ki drži v Zvezdo, se je jela zopet oživljati. Priprežniki so se vračali, skoro vsaki dan je prišel kak polk Prusov, vrnilo se je drug za drugim tudi vojaki, toda ne vsi. Karhana nihče ni videl. Gospejino pismo je ostalo nedotaknjeno ter je od leta do leta bilo rumenelo za sliko na steni v Potužnikovi krčmi.

Narodno vprašanje v zgornjih Slovenskih goricah.

Predaval stud. iur. Avg. Reisman na celjski narodno-obrambni enketi dne 2. septembra 1911.

Narodnostne razmere v zgornjih Slovenskih goricah moremo soditi in razumeti le iz tamošnjega gospodarskega stanja, oziroma gospodarskega razvoja v zadnjih desetletjih. Zg. Slovenske gorice so bile vedno bogat, vinoroden kraj. Še pred tridesetimi leti so naši vinogradniki pridelali toliko vina, da so ga morali izpuščati pred kletjo. Tudi njive rodijo bogato, a goje se le za domačo potrebo. Zelo redki so slučajji, da bi tu kmet prodajal žito ali krompir.

Drug važen faktor je živinoreja, katero pospešujejo rodovitni travniki in pašniki. Zlasti konji iz Slov. goric so dobro znani po vseh alpskih deželah in na Ogrskem. V najnovejšem času, po vinogradski katastrofi, se je krasno razvilo sadjarstvo, ki je hitro zaslovelo na dunajskem trgu in Nemčiji. Tudi z gozdovi so zgornje Slov. gorice precej gosto poraščene, tako da izgledajo zelo idilično. Zemlja je razdeljena v dolinice, v katerih sredi teko bistri potoki, ob straneh so njive in travniki, dalje pašniki zasajeni s sadnim drevjem, v bregu na eni strani vinogradi s prijaznimi, belimi hišicami, z visokimi topoli, na drugi strani temni gozdovi. Krasne so spomladi, ko cveto travniki in sadonosniki ter v jeseni, ko zarumene vinogradi in gozdovi.

Pred leti so živeli ljudje tukaj v blagostanju. Bile so dobre letine, toča je le redkokedaj pobila in solnce je lepo pripekalo po leti in v jeseni, vino je bilo izvrstno. V nedeljah popoldne so prirejali kmetje »pojednice«; s pisanimi kolesli so se vozili k tem »pojednicam«. Vsako nedeljo so se kam peljali. To so bili časi, ko je probujal naše ljudstvo rajni nesrečni Dominik Čolnik.* Tedaj so se vršili volitvi

*Glej dr. Vošnjak: Spomini I. del.

shodi pred kletmi. Tuintam se še vidijo reminiscence te romantične dobe: na vratih kleti beremo: Bog živi vse Slovence in Slovane: Ruse, Čehe, Srbe, Hrvate, Ilirce itd.

Čisto so zanemarili ljudje pri tem sadjarstvo.

Kdo se bo brigal za jabolčnico, če je klet polna rujnega vina? Zanemarjala se je tudi živinoreja. In tako smo prišli nekako pred 15. leti dc popolne gospodarske katastrofe, ko je trtna uš uničila vinograde: Prihranili si ljudje seve niso ničesar, edini vir dohodkov je bil vinograd. Od tedaj pa, ne le, da vinograd ni ničesar več nesel, — on je požiral ogromne vsote denarja, ki ga je potreboval nasad nove ameriške trte. Zemlja je bilo treba zregoliti do 1 m globoko, trte so se morale drago kupiti, a predno so rodile, je preteklo najmanj 5 let. Povrh tega je zahtevala rahločutna trta od kmeta, da bi stal vsak dan pri njej. Staro trto je le dvakrat okopal in oškropil, pa je bil mir do trgatve. Delavske sile, ki so se močno podražile, so se morale potrojiti, a še je zaostajalo delo v vinogradih in na polju. Posledica je bila grozna zadolžitev in sicer v nemških »šparkasah« in pri nemških zasebnikih, mnogo posestev se je prodalo nemškim meščanom v Mariboru, Cmureku, Št. Lenartu, Sv. Trojici, Ljutomeru in Radgoni. Nemški trgovci, gostilničarji in drugi bogataši so si nakupili za smešno nizke cene letovišča, ki jim pa že sedaj dajejo lepe dohodke, — Slovenec — kmet jim je često postal viničar. — In sedaj se je začela konkurenca. Nemec-kapitalist si je lahko plačal viničarja, da mu je stal vsak dan v vinogradu. Lahko je torej gojil trto tako, kot je zahtevala. Slovincu-kmetu pa je primanjkovalo predvsem denarja in potem je potreboval viničarja tudi na njivi, na travniku, na skednju; povrh tega tudi ni umel komplicirane gojitve amer. trte. Čisto naravno, da je bil njegov izdelek slabši. To je privedlo našega kmeta, skeptičnega konservativca, do vprašanja: Čemu in kako? — Videl je, da tako ne gre naprej in tako smo prišli tu do gospodarskega preobrata ali vsaj napredka. Gojiti se je začelo intenzivno sadjarstvo in to namizno sadje. Lotili so se tudi živinoreje. Vse se je vršilo seve brez vsacega sistema, često so zasadili drevesa, ki niso bila nič vredna in zopet jih je nemška gospoda prestrigla, ker je dobila iz tujine fine vzorce. Naši ljudje so delali vse v nekaki mrzlični naglici, kar vprek, kar jim je prišlo pod roke. Ko je prišla jesen, niso mogli spraviti blaga na trg. Kmetijske podružnice so še danes bele vrane, pač pa mrgoli nebroj katoliških mladeniških, dekliških zvez, Marijinih družb e tutti quanti. Nikogar ni bilo, ki bi ljudi vodil. Ko je bilo boljše blago v shrambi, je moral priti Nemec, da je spravil blago po vlaku v svet in tako prislužil v enem letu tisočake. Edino živinoreja se je gojila bolj smotreno, — seve o kaki oplemenitvi še danes ni sledu. To bi bila nekaka površna slika.

(Dalje sledi.)

Avstro-Americana, Trst
 33 morskih parnikov.

Redno prevažanje potnikov in blaga med Trstom in Italijo, Grško, Francosko, Špansko, Severno-, Centralno in Južno Ameriko.

Najbližji odhodi iz Trsta v potnih črtah v New-York čez Patras, Palermo, Alžir:

23. decembra parnik Argentina

v Buenos-Aires čez Almerijo, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo:

28. decembra parnik Laura

Zabavne vožnje po sredozemskem morju z velikimi parniki prekmorskih črt. Pojasnila dajejo: Ravnateljstvo, Trst, Via Melin piccolo 2. Naslov za brzojavke: Cosulich, Trst), dalje vsi glavni zastopniki: Schenker & Co., Dunaj I., Neutorg. 17; Passagierbureau der Austro-Americana, Wien I., Kärntnering 7, II.; in v Gradcu: Fr. Kloiber-ja sinovi, potovalna pisarna, S. Schwarz, potovalna pisarna, Annenstr. 61. 195 17-17

Darujte dr. sv. Cirila in Metoda!

ALFA

brzoparilniki za krmo so najboljši!

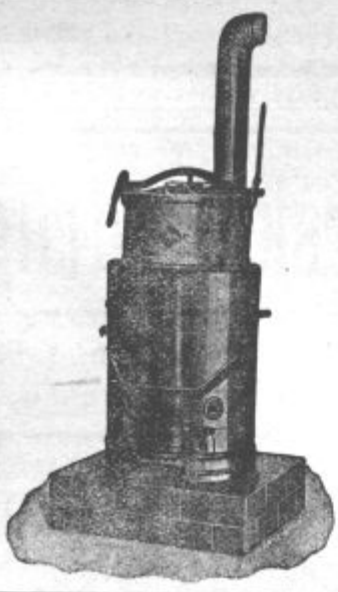
Nov izboljššan sestav!

Močna izpeljava popolnoma iz kovanega železa in železne pločevine!

Svari se pred cenejšimi in slabšimi ponaredbami iz litega železa! 510 26-11

Zahtevajte cenike! Dopisuje se slovensko!

Delniška družba Alfa Separator, Dunaj XII/3,

Zahtevajte cenike!

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke
 nove mode razpošilja najceneje

Jugoslovanska razpošiljalna
 R. Stermecki v Celju.

Vzorci vsakemu poštino prosto.

Posušene gobe

kupuje v vsaki množini izvozna trgovina **Sam. Lederer**, Neumark bei Taus. — Ponudbe z vzorci in z navedbo množine se naj pošljejo. 595 5-4

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K, boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg vefefinega,

snežnobelega, puljevega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K. najfinjši prsi puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg. 381 dobi franko. 50-20

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljinim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 8 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 13.—, K 14.70. K 17.80 in K 21.—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4.50, K 5.20. K 5.70; podpernica iz močnega rižastega gradlna, 180 cm dolga, 116 cm široka. K 12.80. K 14.80. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je zamenjati, za neugajoče se povrne denar.

S. Benisch v Dešenici, števil. 773, Češko.

Bogato ilustrirani ceniki zastoj in franko.

**Kdor hoče
dobro poučno čtivo,**

naj si naroči sledeče zvezke „Ljud. knjižnice“:

- II. O alkoholizmu. Cena 50 v, po pošti 60 v.
- III.-IV. Higijena na kmetih. Cena 1 K 20 v, po pošti 1 K 30 v.
- V. Kolera in kako se je moramo čuvati. Cena 20 v.

Naroči se pri:
Vekoslav Spindler, urednik, Celje.

Martin Kolšek, čevljarški mojster, Celje, Ring (v novi posojilni hiši) priporoča svojo zalogo in delavnico za najrazličnejšo obutalo po zmernih cenah. 34 50-46

Slikar in pleskar

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela kakor slikanje sob, cerkev, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Priporoča se za obilna naročila. Svoji k svojim!

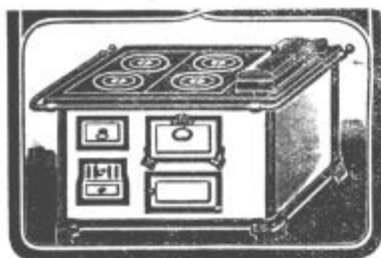
Viktor Bevc v Celju,

59 Graška cesta šte. 8. -49

Darujte za Nar. sklad!

Triumf-štedilniki

Katalogi franco in zastoj!

Katalogi franco in zastoj!

Triumf-tvornice družba z o. z. Wels, Zgornje Avstrijsko.

„Ka-a-a-j?!“

Dečki: „Papa je dovolil. Saj je vendar **Jacobijeva antinikotina-svalčična ovojka.**“

Pozor: Pristno le v škatljicah za svalčice pod imenom **Jacoby.** 243 52-30

Ljudevit Borovnik
puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnike, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na e. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zastoj! 61 52 41

Ivan Rebek, stavbeni in umetni ključavničar, vodovodni inštalater (Poljska ul. 14)

se priporoča za napravo železnih ograj, vrat, oken, stopnic ter za vsa konstrukcijska dela, štedilnike, vseh vrst vodovode, vodnjake, kopališča. Izdelujem močne prenosne tehtnice (Brückewagen). — Vzajem v popravilo vsakovrsne tehtnice in uteže.

Celje.

Vse po dnevnih cenah.

43 46 45

Celje.

Svoji k svojim!

Največja trgovina in velikanska zaloga ur, zlatnine, srebrnine, verig, uhanov, zaponk, priveskov, prstanov z demanti, brilanti in drugimi kamni. 46 50-46

Darila za Božič in Novo leto.

ZALOGA očal, naočnikov, daljnogledov itd.

Naročite cenike! Zastoj! Poštne prosto!

R. Salmič, Celje, Narodni dom

Edino delniško pivovarniško narodno podjetje
Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Svoji k svojim! v Ljubljani Svoji k svojim!

priporoča svoje

izborno marčno, dvojnemarčno, termalno in granatno pivo v sodčkih in steklenicah. 52-44

Pri gnojenju travnikov, deteljisc in zita ne smemo opustiti poleg gnojenja s Tomasovo žlindro in superfosfatom

gnojenja s kajnitom ali 40% kalijevo soljo.

Pojasnila o teh, kakor tudi drugih gnojilih daje zastopstvo kalijevega sindikata: **Fr. Mulec v Ljubljani, Gruberjevo nabrežje 14.**

Kalijeva gnojila se dobivajo pri tvrdki „**MERKUR**“, **P. Majdič v Celju**, pri e. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, pri e. kr. kmetijski družbi v Gradcu ter še pri mnogih drugih trgovcih. 75 46-43

Stanje hranilnih vlog nad 6 milijonov K

Posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v lasti hiši

„**Narodni dom**“ v Celju.

Rezervni zaklad znaša nad 360.000 K

Hranilne vloge sprejema na hranilne knjižice ter jih obrestuje po 4 1/2 od sto brez odbitka rentnega davka.

Vloge v tekočem računu sprejema ter jih obrestuje po 4 1/2 od sto od dne do dne.

Cekovne račune otvarja tvrdkam, katere lahko poljubno razpolagajo s čeki o svojem imetju.

Eskomptuje in vnovčuje menice, kakor tudi nakaznice na vsa mesta.

Posojila daje na osebni in hipotečni kredit po ugodnih pogojih. 57 49-46

Prva južnoštajerska vinarska zadruga

Ceniki in vzorci na zahtevo
∴ zastoj in franko ∴

r. z. z o. z.
v Celju

Ceniki in vzorci na zahtevo
∴ zastoj in franko ∴

Velika zaloga najrazličnejših vin iz vseh delov Spodnjega Štajerja, letniki 1908, 1909 in 1910, rudečih in belih po **najnižjih cenah.** 44 50-47